

En ny lag om försäkringsdistribution

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om en ny lag om försäkringsdistribution och de följdändringar i en rad andra lagar som lämnats i propositionen. Det nya regelverket syftar till att skapa de rättsliga förutsättningar som krävs för att uppnå en välfungerande marknad som präglas av ett starkt konsumentskydd. Målet är att uppnå en balanserad och proportionerlig reglering som tar hand om de problem som har identifierats, utan att välfungerande delar av marknaden regleras mer än nödvändigt. Ett ytterligare mål är att uppnå en likartad reglering på marknaden för finansiell rådgivning om försäkring och om finansiella instrument.

Förslaget innebär att försäkringsdistributionsdirektivet genomförs i svensk rätt i en ny lag om försäkringsdistribution, som ska ersätta lagen om försäkringsförmedling. Den nya lagen innehåller huvudsakligen näringsrättsliga bestämmelser som ska gälla för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag när de distribuerar försäkringar. Direktivet innebär en minimiharmonisering, och möjligheten att införa strängare regler i svensk rätt utnyttjas i vissa fall. Det handlar bl.a. om skärpta regler för marknadsföring, ansökan om tillstånd och användning av vissa typer av tredjepartsersättningar. Dessutom föreslås att flera av reglerna om försäkringsbaserade investeringsprodukter även ska gälla vid distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet. Det föreslås även skärpta regler vid återkallelse av tillstånd på egen begäran.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2018. De ytterligare bestämmelser som avser distribution av tjänstepensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet ska dock börja tillämpas först den 1 oktober 2019. Lagen om försäkringsförmedling föreslås bli upphävd den 1 oktober 2018.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:216 En ny lag om försäkringsdistribution.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund5

Utskottets överväganden.....9

 En ny lag om försäkringsdistribution9

 Propositionen9

 Utskottets ställningstagande.....27

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....28

 Proposition 2017/18:21628

 Proposition 2017/18:22028

Bilaga 2

Regeringens lagförslag29

 Lagförslag framlagda i proposition 2017/18:21629

 Lagförslag framlagda i proposition 2017/18:22083

Bilaga 3

Utskottets lagförslag91

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

En ny lag om försäkringsdistribution

Riksdagen antar

- a) regeringens förslag till
 1. lag om försäkringsdistribution,
 2. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
 3. lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,
 4. lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,
 5. lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter,
 6. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 7. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
 8. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
 9. lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna,
 10. lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
 - b) utskottets förslag i bilaga 3 till
 1. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
 2. lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2017/18:216 punkterna 1–10 och 2017/18:220 punkterna 7.2 och 13.2.

Stockholm den 14 juni 2018

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Monica Green (S), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Ingemar Nilsson (S), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Niklas Wykman (M), Mats Persson (L), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Björn Wiechel (S), Anette Åkesson (M) och Sven-Olof Sällström (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2017/18:216 En ny lag om försäkringsdistribution föreslår regeringen att försäkringsdistributionsdirektivet¹ genomförs i svensk rätt i en ny lag om försäkringsdistribution som ska ersätta lagen (2005:405) om försäkringsförmedling. Följdändringar föreslås i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet, lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, marknadsföringslagen (2008:486), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

I anslutning till att kommissionen offentliggjorde förslaget till direktiv överlämnade regeringen en faktapromemoria till riksdagen (2011/12:FPM176). Finansutskottet har hållit överläggningar med regeringen om förslaget till direktiv, dels den 16 oktober 2012 med finansmarknadsminister Peter Norman, dels den 21 oktober 2014 med finansmarknadsminister Per Bolund.

Direktivet antogs den 20 januari 2016 och ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 1 juli 2018 och det nya regelverket ska börja tillämpas senast den 1 oktober 2018.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet. Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets synpunkter.²

I ärendet behandlar utskottet även förslagen i proposition 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad, punkterna 7.2 och 13.2 som gäller lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism respektive lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486). Kulturutskottet har i sitt betänkande 2017/18:KrU8 i sak ställt sig bakom de ändringar som föreslås i proposition 2017/18:220. Av lagtekniska skäl och i syfte att samordna lagförslagen i proposition 2017/18:220 med de nu aktuella förslagen till ändringar i samma lagrum har kulturutskottet överfört den formella behandlingen av lagförslagen till finansutskottet för beredning i detta ärende. Övriga lagförslag i proposition 2017/18:220 har behandlats av kulturutskottet och beslutades av riksdagen den 7 juni 2018 (bet. 2017/18:KrU8, rskr. 2017/18:363). Samordningen av lagförslagen görs i utskottets förslag i bilaga 3.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution.

² På s. 67 i propositionen framgår de avsnitt i propositionen där regeringen behandlar Lagrådets synpunkter.

Bakgrund

Försäkringsdistributionsdirektivet ersätter försäkringsförmedlingsdirektivet, som är den EU-rättsakt som för närvarande reglerar försäkringsförmedling. Sistnämnda direktiv har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom lagen om försäkringsförmedling, som trädde i kraft den 1 juli 2005 (prop. 2004/05:133, bet. 2004/05:FiU26, rskr. 2004/05:255).

Försäkringsdistributionsdirektivet

Syftet med försäkringsdistributionsdirektivet

Försäkringsdistributionsdirektivets huvudsakliga syfte är att öka harmoniseringen av medlemsstaternas nationella bestämmelser om försäkrings- och återförsäkringsdistribution. Direktivet innehåller minimiregler som möjliggör för medlemsstaterna att behålla eller införa strängare regler än vad direktivet föreskriver. Ett av syftena med direktivet är att kundskyddet, så långt det är möjligt, ska vara detsamma oberoende av distributionskanal. Vid sidan av ambitionen att höja kundskyddsnivån syftar direktivet även till att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att förenkla gränsöverskridande näringsverksamhet, skapa en sund konkurrens och öka harmoniseringen av de administrativa sanktionerna.

Tillämpningsområde

Försäkringsdistributionsdirektivet omfattar till skillnad från försäkringsförmedlingsdirektivet inte enbart distribution genom en försäkringsförmedlare utan i stort sett all distribution av försäkringsprodukter (dvs. även försäkringsföretagens försäljning i egen regi). I begreppet försäkringsdistribution innefattas bl.a. förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal. Även vissa jämförelsefunktioner på webbplatser och rangordning av försäkringar ska anses vara försäkringsdistribution. Med kunder avses i direktivet såväl konsumenter som näringsidkare. Däremot har medlemsstaterna möjlighet att undanta tillämpningen av vissa regler i förhållande till distribution till professionella kunder.

Tillstånd och registrering

En av de större skillnaderna mellan försäkringsförmedlingsdirektivet och försäkringsdistributionsdirektivet är att det senare saknar en definition av begreppet anknuten försäkringsförmedlare. Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller däremot en definition av försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet. Direktivet öppnar upp för en möjlighet för en försäkringsförmedlare att agera på ett försäkringsföretags eller en annan förmedlares ansvar. För denna grupp av förmedlare finns det enligt direktivet en möjlighet att ha en särskild registreringsordning. Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller också ett krav på att en ansökan

om tillstånd ska behandlas inom tre månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in.

När det gäller förutsättningarna för tillstånd är många av dessa oförändrade. Det nya direktivet ställer emellertid upp ett krav på att nära förbindelser inte får förhindra en effektiv tillsyn. Kraven på kunskap och kompetens kompletteras även med ett krav på fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling.

Direktivet innebär att reglerna om frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet – dvs. då en försäkringsförmedlare från en medlemsstat avser att bedriva verksamhet i en annan medlemsstat – förenklas i vissa avseenden och utvecklas framför allt när det gäller kompetensfördelningen mellan behöriga myndigheter i hem- respektive värdmedlemsstat. Reglerna liknar dem som gäller för gränsöverskridande verksamhet enligt andra EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.

Regler för verksamheten

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller i denna del bl.a. en ny portalregel om att försäkringsdistributörer ska agera hederligt, opartiskt och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse. Direktivet innehåller vidare regler om ersättning till försäkringsdistributörer och om distributörernas interna ersättningssystem. I direktivet finns även ett nytt allmänt krav på marknadsföringsmaterial och även nya regler om s.k. korsförsäljning, dvs. då en försäkringsprodukt eller försäkringstjänst säljs tillsammans med en annan tjänst eller produkt som ett paket eller som ett villkor för något annat avtal eller dylikt. Direktivet innehåller även nya regler om produktgodkännande, produktinformation och produktkännedom.

Informationskrav

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller i flera avseenden nya och mer preciserade krav när det gäller den information som ska lämnas till kunderna. För merparten av informationskraven i direktivet gäller t.ex. att informationen ska lämnas till kunden i god tid innan försäkringsavtalet ingås.

Enligt direktivet ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag specificera om rådgivning tillhandahålls eller inte. Försäkringsförmedlare ska vidare ange om de företräder kunden eller om de agerar på uppdrag av ett försäkringsföretag. Det nya direktivet innebär även att kravet på information om och hantering av intressekonflikter förtydligas samt att kraven för försäkringsdistributörer i större utsträckning liknar de krav som gäller för värdepappersföretag enligt Mifid II³. I fråga om ersättning ska försäkringsförmedlare bl.a. precisera om det rör sig om arvodes- eller provisionsfinansiering. För försäkringsföretag gäller att de ska informera

³Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

kunden om arten av den ersättning som tas emot av deras anställda för försäkringsavtalet.

Direktivets regler om rådgivning och normer för försäljning som sker utan rådgivning är delvis nya och mer preciserade. Försäkringsdistributörer ska, oberoende av om rådgivning tillhandahålls eller inte, klargöra kundens krav och behov i fråga om försäkringsskydd samt ge kunden objektiv och förstående information om försäkringsprodukten som är anpassad efter typen av kund och produktens komplexitet. Varje avtal som distributören föreslår ska vara förenligt med kundens krav och behov.

Direktivet innehåller ett nytt krav vid rådgivning som innebär att distributören är skyldig att tillhandahålla kunden en personlig rekommendation, med en förklaring av varför en viss produkt bäst motsvarar dennes krav och behov. En försäkringsförmedlare som informerar kunden om att rådgivning sker på basis av en opartisk och personlig analys ska basera rådgivningen på så många försäkringsavtal på marknaden att en för kunden lämplig lösning kan rekommenderas.

All information, inklusive marknadsföringsmaterial, som lämnas till kunder eller presumtiva kunder ska vara kostnadsfri, opartisk och inte vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska alltid klart och tydligt kunna identifieras som sådant.

Vid distribution av skadeförsäkringsprodukter ska kunden ges information om försäkringsprodukten i form av ett standardiserat produktfaktablad på papper eller något annat varaktigt medium.

Direktivet innehåller nya regler om lämnande av information till anställda som ansluts till s.k. obligatoriska tjänstepensionssystem.

Ytterligare krav för försäkringsbaserade investeringsprodukter

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller även nya, särskilda regler som ska iakttas vid distribution i samband med försäljning av s.k. försäkringsbaserade investeringsprodukter, dvs. försäkringsprodukter med investeringsinslag.

Reglerna i försäkringsdistributionsdirektivet överensstämmer i stor utsträckning med reglerna om intressekonflikter och investerarskydd i Mifid II. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag får exempelvis inte ta emot tredjepartsansättningar som kan försämma kvaliteten på den tjänst som erbjuds. I direktivet finns dessutom krav på att åtgärder ska vidtas för att förebygga, identifiera och hantera intressekonflikter.

Direktivet innehåller vidare regler om lämplighets- och passandebedömning och dokumentationsskyldighet samt ett krav på att rapportera på ett tillfredsställande sätt.

Tillsyn och ingripanden

När det gäller tillsynen över försäkringsförmedlare innebär försäkringsdistributionsdirektivet en rad förändringar i förhållande till försäkringsförmedlingsdirektivet. Det införs ett s.k. delat ansvar för tillsynen mellan den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten när en försäkringsförmedlare har hemvist i en medlemsstat men bedriver verksamhet i en annan medlemsstat. Uppdelningen innebär att den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska ansvara för den s.k. uppförandetillsynen när det gäller den verksamhet som förmedlaren bedriver på den statens territorium och att den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska ansvara för den s.k. stabilitetstillsynen, dvs. kontrollen över att en försäkringsförmedlare har tillfredsställande kvalitet, styrning och kontroll i sin näringsverksamhet.

I direktivet ställs det upp krav på att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska samarbeta och utbyta all relevant information och att de ska samarbeta nära varandra när det gäller sanktioner och andra ingripandeåtgärder.

Reglerna om administrativa sanktioner och åtgärder utvecklas och preciseras, bl.a. genom att de utsträcks till fysiska personer i ledande ställning i en juridisk person som bedriver försäkringsdistribution. Direktivet innehåller också ett allmänt krav på att de administrativa sanktioner och åtgärder som medlemsstaterna inför ska vara effektiva, proportionella och avskräckande samt att sanktionerna ska tillämpas effektivt.

I direktivet finns även regler om incitament för att uppmuntra anmälningar av överträdelser till tillsynsmyndigheter, bl.a. genom ett krav på ”lämpligt skydd” för anställda som avslöjar överträdelser hos sin arbetsgivare (s.k. visseblåsare).

Delegerade akter

I försäkringsdistributionsdirektivet ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter med detaljerade bestämmelser om produktfaktablad, produkttillsyn och krav på styrning samt informationskrav och uppföranderegler för distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Utskottets överväganden

En ny lag om försäkringsdistribution

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till en ny lag om försäkringsdistribution och de följdändringar i en rad andra lagar som lämnats i proposition 2017/18:216. Härigenom genomförs försäkringsdistributionsdirektivet i svensk rätt. Den nya lagen innehåller huvudsakligen näringsrättsliga bestämmelser som ska gälla för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag när de distribuerar försäkringar.

Propositionen

Allmänna utgångspunkter

Möjligheten att införa strängare regler än dem i direktivet bör enligt regeringen utnyttjas i vissa fall

Regeringen föreslår att försäkringsdistributionsdirektivet ska genomföras i svensk rätt genom en ny lag om försäkringsdistribution som ska ersätta den nuvarande lagen om försäkringsförmedling.

Vidare anser regeringen att möjligheten att i svensk rätt införa strängare regler än dem i direktivet bör utnyttjas i vissa fall. Det bör göras proportionerligt och balanserat för att stärka kundskyddet vid finansiell rådgivning, uppnå en konkurrensneutral marknad mellan likartad verksamhet och förbättra förutsättningarna för att bedriva en effektiv tillsyn.

Målet är enligt regeringen att uppnå en balanserad och proportionerlig reglering som tar om hand de problem som har identifierats, utan att välfungerande delar av marknaden regleras mer än nödvändigt. Ett ytterligare mål med den nya regleringen bör vara att de olika regelverk som gäller för finansiell rådgivning utformas på ett likartat sätt.

Regeringen hänvisar till att Finansinspektionen i sin tillsyn under en längre tid konstaterat att det finns betydande konsumentskyddsproblem på den svenska marknaden för försäkringsförmedling. De grundläggande problemen är framför allt relaterade till de intressekonflikter som uppstår med anledning av att försäkringsförmedlare ofta ersätts av försäkringsföretag genom s.k. tredjepartsansättningar (bl.a. provision). Sammantaget anser regeringen att den nuvarande strukturen på den svenska marknaden för rådgivning på försäkringsområdet är skadlig för kundskyddet, eftersom kunderna riskerar att få onödigt dyra, komplexa eller riskfyllda försäkringsprodukter som inte ligger

i linje med deras behov. Dessutom urholkar det nuvarande systemet med dess brist på transparens förtroendet för finansiell rådgivning i allmänhet.

Direktivets regler är enligt regeringen inte i alla delar tillräckliga för att skapa de förutsättningar som krävs för att uppnå en välfungerande svensk marknad för försäkringsdistribution. I propositionen finns därför flera förslag som går utöver minimikraven i direktivet, som enligt regeringen får anses proportionerliga utifrån särskilda behov på den svenska marknaden.⁴ Det handlar om skärpta regler för marknadsföring, ansökan om tillstånd och användning av vissa typer av tredjepartersättningar. Dessutom föreslås att flera av reglerna om försäkringsbaserade investeringsprodukter även ska gälla vid distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet. Det föreslås även skärpta regler vid återkallelse av tillstånd på egen begäran.

Riksdagens tillkännagivande om oberoende rådgivning

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den snarast bör återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär skärpta krav för att någon ska få kalla sig oberoende rådgivare vid finansiell rådgivning till konsumenter (bet. 2014/15:CU11, rskr. 2014/15:178). Civilutskottet anser att det är viktigt att stärka konsumentskyddet vid finansiell rådgivning. En del i detta är att undanröja de intressekonflikter som kan uppkomma eftersom de kan leda till bristande eller undermålig rådgivning till konsumenter.

Flera av förslagen i propositionen tar enligt regeringen om hand de problem som anges i tillkännagivandet. Exempelvis föreslås regler som går utöver direktivet när det gäller bl.a. försäkringsförmedlare som ger råd grundade på en opartisk och personlig analys, genom ett förbud mot att ta emot och behålla tredjepartersättning och genom förbud mot att ge råd om egna produkter. Dessutom föreslås utökade informations- och dokumentationsskyldigheter i enlighet med direktivet som ska underlätta för kunden att göra välinformerade val. Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat genom de förslag som nu lagts fram.

Följdändringar i andra lagar

I gällande rätt finns det hänvisningar till lagen om försäkringsförmedling i flera lagar, som ska ersättas med hänvisningar till den nya lagen om försäkringsdistribution. Det gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet, lagen (1998:620) om belastningsregister, rådgivningslagen (2003:862), lagen om värdepappersmarknaden, marknadsföringslagen (2008:486), lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁴ I avsnitt 5.4 i propositionen finns en sammanfattning av i vilka delar regeringen föreslår strängare regler än i försäkringsdistributionsdirektivet.

För lagen om värdepappersmarknaden, lagen om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna och lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism föreslår regeringen också vissa ändringar i sak. Regeringen redogör för dessa lagändringar i avsnitt 5.5 och 7.3.1 i propositionen.

Tillämpningsområde

Allmänt om tillämpningsområdet

Den nya lagen om försäkringsdistribution ska tillämpas på försäkringsföretags och försäkringsförmedlares försäkringsdistribution. Med försäkringsdistribution avses verksamhet som består i att ge råd om eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan ett försäkringsavtal ingås, att ingå ett försäkringsavtal eller att bistå vid förvaltning eller fullgörande av ett försäkringsavtal.

Den nya lagen ska inte tillämpas på sidoverksamma försäkringsförmedlare när de distribuerar försäkringar som kompletterar en vara eller tjänst. Den försäkringsdistributör som engagerar en sådan sidoverksam försäkringsförmedlare ska dock säkerställa att den undantagna verksamheten uppfyller vissa grundläggande krav samt att kunden får viss information.

Försäkringsföretags och försäkringsförmedlares rådgivning om placeringar och investeringar regleras i dag i flera olika lagar, bl.a. i rådgivningslagen och lagen om värdepappersmarknaden. Den nya lagen om försäkringsdistribution innebär ytterligare regler på detta område.

Regeringen gör i propositionen också vissa klargöranden i gränsdragningsfrågan när det gäller förhållandet mellan tillämpningsområdet för försäkringsdistributionsdirektivet och lagen om värdepappersmarknaden.

Tillstånd och registrering

Bestämmelser om tillstånds- och registreringsplikt för försäkringsförmedlare

Regeringen föreslår att nuvarande bestämmelser om tillstånds- och registreringsplikt för försäkringsförmedlare i lagen om försäkringsförmedling förs över i huvudsak oförändrade till den nya lagen om försäkringsdistribution. I den nya lagen ska det även tas in en bestämmelse om att Finansinspektionen ska fatta beslut i tillståndsfrågan inom tre månader från det att en fullständig ansökan om tillstånd togs emot.

Anställda hos försäkringsförmedlare som är juridiska personer ska inte omfattas av tillstånds- och registreringsplikt. Detsamma ska gälla anställda hos försäkringsföretagen. I likhet med det som gäller på finansmarknadsområdet i övrigt är utgångspunkten att det är den juridiska personen som ansvarar för att de anställda uppfyller de yrkeskrav som gäller för verksamheten.

Enligt förslaget ska Finansinspektionen vara behörig myndighet med ansvar för tillståndsgivning och Bolagsverket registreringsmyndighet även enligt den nya lagen om försäkringsdistribution.

Sidoverksamma försäkringsförmedlare

Regeringen föreslår att en definition i enlighet med direktivet av sidoverksam försäkringsförmedlare tas in i lagen om försäkringsdistribution. Enligt den gäller bl.a. att en sidoverksam försäkringsförmedlare inte har försäkringsförmedling som huvudsaklig yrkesverksamhet och att den bara distribuerar vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst. En sidoverksam försäkringsförmedlare ska ha tillstånd av Finansinspektionen för att få bedriva försäkringsdistribution.

En särskild ordning för registrering av anknutna försäkringsförmedlare och anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller, till skillnad från försäkringsförmedlingsdirektivet, inte någon definition av anknutna försäkringsförmedlare. I försäkringsdistributionsdirektivet anges emellertid att en försäkringsförmedlare eller en förmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet ska kunna agera på ett försäkringsföretags eller en annan försäkringsförmedlares ansvar.

Regeringen föreslår en särskild registreringsordning av anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare och anknutna försäkringsförmedlare (som inte distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet). Med anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare avses en sidoverksam försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare om att distribuera försäkringsprodukter, om avtalet innebär att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren ansvarar för ren förmögenhetsskada. För denna kategori av försäkringsförmedlare ska det, i stället för krav på tillstånd från Finansinspektionen, gälla att det försäkringsföretag eller den försäkringsförmedlare med vilket förmedlaren har ingått avtal om försäkringsdistribution ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket.

Med anknuten försäkringsförmedlare avses en försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att distribuera försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada. Merparten av de anknutna försäkringsförmedlarna ska enligt regeringens förslag undantas från kravet på tillstånd av Finansinspektionen och ska i stället omfattas av den särskilda ordning för registrering som föreslås gälla för anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare.

Dock ska de anknutna försäkringsförmedlare som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet omfattas av tillståndsplikt.

Tillståndet kan begränsas till vissa slag av försäkring

Regeringen anser att tillstånd till försäkringsdistribution på samma sätt som i dag bör kunna begränsas till vissa slag av försäkring, t.ex. liv- eller skadeförsäkring. Bestämmelserna om uppdelning av tillstånd i lagen om försäkringsförmedling förs därför över oförändrade till den nya lagen om försäkringsdistribution.

Förutsättningar för tillstånd för försäkringsförmedlare med en utökad lämplighetsprövning

I propositionen behandlas förutsättningarna för tillstånd för försäkringsförmedlare. Regeringens förslag innebär sammanfattningsvis att tillstånd bara får ges om förmedlaren uppfyller krav på fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling, har lämplig kunskap och kompetens samt god vandel. Dessa krav ska ställas på fysiska personer som bedriver distributionsverksamhet, på anställda som direkt deltar i distributionen av försäkringar samt på ledningen hos juridiska personer.

Därutöver föreslår regeringen att det införs ett nytt krav på lämplighet i övrigt, som går utöver minimikraven i direktivet. Regeringen anför att den samlade bilden som framgår främst av Finansinspektionens tillsynsrapporter visar att det i dag inte ställs tillräckliga krav på de förmedlare som vill verka på försäkringsförmedlingsmarknaden. Lämplighetsprövningen syftar till att utesluta mindre seriösa försäkringsförmedlare från att bedriva försäkringsdistribution.

Svåröverskådliga företagsgrupper ska inte få förhindra en effektiv tillsyn

Det nu aktuella kravet i försäkringsdistributionsdirektivet på att en försäkringsdistributör inte får ingå i en svåröverskådlig företagsgrupp om ingåendet hindrar en effektiv tillsyn bedöms motsvara det krav som redan ställs upp i annan lagstiftning på finansmarknadsområdet. Dessa regler i direktivet bör enligt regeringen genomföras i svensk rätt i en motsvarande bestämmelse i den nya lagen om försäkringsdistribution. Bestämmelsen bör utformas efter förebild av motsvarande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet.

Investeringsrådgivning med sidotillstånd

I dag har försäkringsförmedlare möjlighet att ansöka om ett särskilt tillstånd att ta emot och vidarebefordra order i fråga om andelar i värdepappersfonder och specialfonder och lämna investeringsrådgivning om sådana fonder. Regeringen föreslår att detta särskilda tillstånd till sidoverksamhet för försäkringsförmedlare att driva viss värdepappersrörelse utan direkt anknytning till försäkringsdistribution tas bort.

Verksamhet över gränserna

Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

En utländsk försäkringsförmedlare från ett annat land inom EES ska få bedriva försäkringsdistribution genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro här i landet. Det gäller så snart Finansinspektionen blivit underrättad om detta av en behörig myndighet i det landet.

Vidare ska en utländsk försäkringsförmedlare få bedriva försäkringsdistribution från en filial eller en permanent närvaro i Sverige med början en månad efter det att Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse om dennes avsikt från en behörig myndighet i förmedlarens hemland, eller dessförinnan om Finansinspektionen tillåter det.

När det gäller försäkringsförmedlare från ett tredjeland, dvs. ett land utanför unionen, föreslår regeringen att nuvarande bestämmelser förs över till den nya lagen om försäkringsdistribution. Det innebär att en försäkringsförmedlare från ett tredjeland efter tillstånd av Finansinspektionen ska få bedriva försäkringsdistribution från en filial eller en permanent närvaro i Sverige. Tillstånd får ges bara om försäkringsförmedlaren uppfyller motsvarande krav som gäller för svenska tillståndspliktiga försäkringsförmedlare.

Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands

Avsikten med försäkringsdistributionsdirektivet är att en auktorisation enligt direktivet ska erkännas av alla EU:s medlemsstater. Detta möjliggör för svenska försäkringsförmedlare att verka inom EU och, till följd av EES-avtalet, inom hela EES. På samma sätt som utländska EES-försäkringsförmedlare får bedriva försäkringsdistribution genom att antingen inrätta filial eller erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige ska svenska försäkringsförmedlare kunna bedriva försäkringsdistribution inom andra EES-länder i dessa former.

Regeringens förslag innebär att en svensk försäkringsförmedlare som vill bedriva försäkringsdistribution från en filial eller en permanent närvaro i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas. Finansinspektionen ska pröva om förutsättningarna är uppfyllda för detta samt i övrigt iakttä de förfaranderegler som följer av försäkringsdistributionsdirektivet i detta avseende.

Om en svensk försäkringsförmedlare vill erbjuda och tillhandahålla tjänster i ett annat land inom EES utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro där, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen om detta innan verksamheten påbörjas.

Regler för verksamheten

Grundläggande krav vid försäkringsdistribution

Försäkringsdistributörer ska driva sin verksamhet enligt god försäkringsdistributionssed. Nuvarande bestämmelser om omsorgsplikt, om anpassning av rådgivning och om skyldighet att i vissa fall avråda en kund förs över till den nya lagen om försäkringsdistribution. Dessutom föreslås att ett krav på att försäkringsdistributörer ska handla hederligt, rättvist och professionellt införs i den nya lagen.

Strängare krav än i direktivet när det gäller villkor för rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys

En försäkringsförmedlare som har informerat en kund om att rådgivning lämnas grundad på en opartisk och personlig analys ska i enlighet med direktivet vara skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden. Utöver direktivet föreslår regeringen ett förbud mot att en sådan analys omfattar försäkringsprodukter som helt eller delvis utvecklats av försäkringsförmedlaren själv eller av företag som kan anses närstående till förmedlaren. Det sistnämnda förbudet motiveras enligt regeringen av att det minskar risken för intressekonflikter på försäkringsområdet.

Regeringen föreslår också att direktivets regler om rådgivning grundad på en personlig och opartisk analys kompletteras med ett förbud mot att ta emot och behålla ersättning från tredje part vid sådan rådgivning. Förbudet ska inte omfatta mindre, icke-monetära förmåner som försäkringsdistributören har informerat kunden om och som kan höja kvaliteten på tjänsten till kunden och som är av en sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra distributören från att uppfylla sina grundläggande skyldigheter gentemot kunden.

Genom dessa förslag uppnås likartade regler för de aktörer som verkar på försäkringsområdet respektive värdepappersmarknadsområdet.

Ersättningar till och från tredje part vid all form av försäkringsdistribution

De generella reglerna om tredjepartsersättningar till försäkringsdistributörer i direktivet genomförs i svensk rätt genom motsvarande bestämmelser i den nya lagen om försäkringsdistribution. Det innebär att en försäkringsdistributör inte ska få ta emot ersättning från någon annan än kunden, om ersättningen kan motverka att distributionen bedrivs enligt god försäkringsdistributionssed eller om den motverkar distributörens möjligheter att uppfylla sina skyldigheter i fråga om omsorgsplikt, anpassning av rådgivning och att avråda samt att handla hederligt, rättvist och professionellt.

Skärpta regler för marknadsföring utöver direktivet

Regeringen föreslår vissa skärpta regler för marknadsföring som går utöver direktivet. En försäkringsförmedlare ska i samband med försäkringsdistribution inte få marknadsföra andra finansiella tjänster eller produkter än

sådana som omfattas av förmedlarens tillstånd eller registrering. Ett sådant förbud leder enligt regeringen bl.a. till att det blir mindre viktigt att i rättstillämpningen dra en gräns mellan rådgivning och marknadsföring. Den gränsen kan enligt regeringen ofta vara svår att dra. Förbudet mot viss marknadsföring ska inte omfatta de försäkringsförmedlare som har en annan huvudsaklig verksamhet än försäkringsdistribution.

När det gäller försäkringsföretag är regeringens bedömning att det inte behövs några särskilda regler för vilken marknadsföring som ska vara tillåten.

Ersättningssystem

En försäkringsdistributörs system för att ersätta personal som arbetar med försäkringsdistribution ska i enlighet med direktivet vara uppbyggt på ett sätt som inte motverkar förmågan att uppfylla skyldigheterna om bl.a. god försäkringsdistributionssed och att handla hederligt, rättvist och professionellt.

Rutiner och riktlinjer för intern kontroll av kunskap och kompetens

En försäkringsdistributör ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll av att distributören och dess anställda uppfyller kraven på kunskap och kompetens, fortbildning och yrkesutveckling samt god vandel. Försäkringsdistributören ska dokumentera de åtgärder som den vidtar för att uppfylla kraven samt utse en eller flera personer som ansvarar för att dessa skyldigheter fullgörs.

En utvidgning i förhållande till direktivet är att kraven på rutiner och riktlinjer för intern kontroll enligt regeringens förslag ska gälla för försäkringsdistributörer generellt och inte bara försäkrings- och återförsäkringsföretag.

Interna rutiner för produktgodkännande

I huvudsak i enlighet med direktivet föreslår regeringen att en försäkringsdistributör ska ha en process för godkännande av de försäkringsprodukter som den utvecklar. En försäkringsprodukt (eller en betydande förändring av en försäkringsprodukt) ska godkännas enligt processen innan den marknadsförs eller distribueras till kunder (produktgodkännande). I processen ska det bl.a. anges en fastställd målgrupp, och relevanta risker för målgruppen ska bedömas.

Distribution av försäkring mot stora risker ska inte omfattas av kraven om produktgodkännande.

Produktinformation och produktkännedom

I enlighet med direktivet föreslår regeringen att en försäkringsdistributör som utvecklar försäkringsprodukter ska lämna tillräcklig information om sina försäkringsprodukter till de övriga försäkringsdistributörer som ska distribuera produkterna. Vidare ska en försäkringsdistributör som distribuerar försäkringsprodukter som distributören inte själv utvecklar ha rutiner för att få tillgång till sådan information. Försäkringsdistributören ska även skaffa sig god kännedom om de distribuerade försäkringsprodukterna och om de målgrupper som fastställts.

Distribution av försäkring mot stora risker ska inte omfattas av kraven om produktinformation och produktkännedom.

Korsförsäljning och kopplingsförbehåll

Direktivet innehåller regler om korsförsäljning, dvs. när försäkringar tillhandahålls tillsammans med andra produkter och tjänster samt om s.k. kopplingsförbehåll, dvs. när det ställs som villkor för att kunden ska få köpa en viss tjänst att kunden också köper en annan tjänst. Regeringen föreslår att direktivets grundläggande regler om korsförsäljning och om förbud mot kopplingsförbehåll ska genomföras i svensk rätt genom bestämmelser i den nya lagen om försäkringsdistribution. En försäkringsdistributör ska vara skyldig att erbjuda kunden att köpa en annan tjänst eller produkt utan att teckna en försäkring, om försäkringen är av underordnad betydelse och försäkringsavtalet erbjuds tillsammans med tjänsten eller produkten eller som ett villkor för överenskommelsen. Även de regler i direktivet som tillåter kopplingsförbehåll, i fråga om betalkonton samt investeringstjänster och investeringsverksamheter, bör genomföras i bestämmelser i lagen om försäkringsdistribution.

Däremot anser regeringen att reglerna i direktivet om att tillåta kopplingsförbehåll när det gäller kreditavtal som avses i bolånedirektivet inte ska tas in i lagen om försäkringsdistribution, då det skulle stå i strid med konsumentkreditlagen.

Informationskrav och prövning av kundens krav och behov

Allmänna informationskrav

I förhållande till de krav om allmän information som i dag gäller enligt lagen om försäkringsförmedling innebär de allmänna informationskraven i direktivet inte några större skillnader i sak. I några avseenden ställs det dock i lagen upp informationskrav som går utöver dem i direktivet. De kraven bör enligt regeringen gälla även enligt den nya lagen om försäkringsdistribution.

En försäkringsdistributör ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. sin identitet och adress och om distributören är en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag
2. den eller de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsdistributören
3. huruvida distributören tillhandahåller rådgivning om de försäkringsprodukter som distribueras
4. de möjligheter som finns för kunden att framställa klagomål mot distributören och få en tvist med distributören prövad utanför domstol.

Vidare ska en försäkringsförmedlare även informera kunden om bl.a. hur registreringen kan kontrolleras och om förmedlaren agerar för kundens eller ett försäkringsföretags räkning.

Vissa särskilda informationskrav föreslås gälla för sidoverksamma, anknutna och anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare.

Information som ska tydliggöra eventuella intressekonflikter för kunderna

I förhållande till gällande rätt innebär försäkringsdistributionsdirektivet att reglerna om information om och hantering av intressekonflikter förtydligas samt att kraven för försäkringsdistributörer i högre utsträckning kommer att likna de krav som gäller för värdepappersinstitut enligt lagen om värdepappersmarknaden. Tredjepart ersättning i form av bl.a. provisioner är vanligt förekommande vid förmedling av såväl finansiella instrument som försäkringar. Därtill upplever kunden ofta både finansiella instrument och försäkringar som komplexa produkter. Det innebär enligt regeringen att det inom båda dessa marknader finns skäl att införa ett skärpt och likvärdigt kundskydd som minskar risken för intressekonflikter.

I den nya lagen om försäkringsdistribution införs regler om information om ägarförhållanden och om pris och ersättningar. I lagen anges uttryckligen att en försäkringsförmedlare, som huvudregel, ska vara skyldig att informera kunden om formen av och storleken på den ersättning som förmedlaren tar emot med anledning av försäkringsavtalet och om vem eller vilka som betalar ersättningen. Det är ett mer långtgående krav än det som ställs i direktivet, som innebär att förmedlaren endast är skyldig att informera om arvodets storlek om arvodet ska betalas direkt av kunden. Genom att införa ett sådant informationskrav i den nya lagen understryks enligt regeringen vikten av tydlig och fullständig prisinformation till kunderna, och informationskraven blir också mer likvärdiga de krav som ställs upp för värdepappersinstitut.

Vissa informationskrav och uppföranderegler vid rådgivning

I enlighet med direktivet föreslår regeringen vissa särskilda informationskrav vid rådgivning och informationskrav som gäller oberoende av om rådgivning lämnas eller inte. Vidare införs ett krav på personlig rekommendation vid rådgivning. Kravet innebär att en försäkringsdistributör innan ett försäkringsavtal ingås ska tillhandahålla kunden en personlig rekommendation, med en förklaring av varför en viss försäkring är den som bäst motsvarar kundens krav och behov.

Former för information

I enlighet med direktivet föreslår regeringen att det införs vissa allmänna krav på utformning av informationen. All information, inklusive marknadsföringsmaterial, som en försäkringsdistributör lämnar till kunder ska vara kostnadsfri, rättvisande och inte vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska alltid klart och tydligt kunna identifieras som sådant.

Vidare föreslås mer specifika formkrav exempelvis om att informationen ska vara klar och begriplig och alltid lämnas till kunden i en pappershandling om kunden begär det.

Standardiserat produktfaktablad vid distribution av skadeförsäkring

Enligt direktivet ska, i fråga om skadeförsäkringsprodukter, kunden få objektiv information om försäkringsprodukten i form av ett standardiserat produktfaktablad för försäkringsprodukter. Regeringen föreslår att motsvarande bestämmelser införs i den nya lagen om försäkringsdistribution, med avgränsningen att det ska gälla information till enskilda konsumenter. Produktfaktabladet ska vara upprättat av utvecklaren av skadeförsäkringsprodukten.

Informationskrav vid anslutning till tjänstepensionsplan och vid korsförsäljning

I enlighet med direktivet införs regler om särskilda informationskrav vid anslutning till obligatorisk tjänstepensionsplan. Om en anställd ansluts till en obligatorisk tjänstepensionsplan ska de försäkringsdistributörer som omfattas av planen säkerställa att viss information lämnas till den anställda utan dröjsmål efter anslutningen.

I enlighet med direktivet införs även regler om särskilda informationskrav vid korsförsäljning. När en försäkringsdistributör erbjuder ett försäkringsavtal tillsammans med en annan, underordnad tjänst eller produkt som inte är en försäkring ska exempelvis distributören informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika delarna separat.

Undantag från informationsplikten vid distribution av försäkringar mot stora risker

Vid distribution av försäkringar mot stora risker eller förmedling av återförsäkring ska kraven på information till kunden och dokumentation av sådan information inte gälla. Undantagen motiveras av regeringen med att det i de aktuella fallen får antas att kunden kommer att kräva den information från distributören som kunden anser sig behöva.

Marknadsrättsliga sanktioner vid utebliven information

Enligt gällande rätt ska marknadsföringslagen tillämpas om näringsidkaren inte lämnar information i enlighet med vissa bestämmelser i lagen. Några motsvarande regler finns inte i direktivet. Regeringen anser dock att det är lämpligt att det marknadsrättsliga sanktionssystemet även i fortsättningen kan tillämpas som ett komplement till de särskilda sanktioner som gäller vid överträdelse av rörelsereglerna.

*Ytterligare krav vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar***Högre krav vid försäkringsbaserade investeringsprodukter som liknar de på värdepappersmarknadsområdet**

I propositionen finns förslag till ytterligare krav som ska gälla för försäkringsdistributörer när de distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter och pensionsförsäkringar vars värde är exponerat mot

marknadsvolatilitet. Några motsvarande krav finns inte i gällande rätt. Försäkringsdistributionsdirektivets krav i detta avseende gäller inte pensionsförsäkringar. På värdepappersmarknadsområdet har det nyligen införts liknande krav med anledning av genomförandet i svensk rätt av Mifid II. I direktivet finns motsvarigheter till reglerna i Mifid II på i huvudsak följande områden:

- Förebyggande och hantering av intressekonflikter
- Information till kunder om bl.a. intressekonflikter
- Ersättningar från tredjepart
- Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet och rapportering till kunder.

Regeringen föreslår att dessa regler i direktivet genomförs i svensk rätt i ett särskilt kapitel i den nya lagen om försäkringsdistribution. Högre ställda krav ska således gälla för försäkringsdistribution som avser distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Sidoverksamma försäkringsförmedlare och anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare ska inte alls få distribuera sådana försäkringar.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter

En försäkringsdistributör ska bl.a. vidta alla lämpliga åtgärder för att identifiera, förhindra och hantera intressekonflikter. Om det inte räcker för att förhindra att kundens intressen kan komma att påverkas negativt ska kunden informeras om intressekonfliktens art eller källa i god tid innan ett försäkringsavtal ingås.

Information till kunder om de försäkringsbaserade investeringsprodukterna

Kunder ska i god tid innan ett avtal ingås förse med lättbegriplig och lämplig information om investeringsprodukterna. Informationen ska bl.a. omfatta alla kostnader och avgifter och ge kunden rimliga möjligheter att förstå vilka risker som är förknippade med de försäkringsbaserade investeringsprodukter som erbjuds. När rådgivning tillhandahålls ska informationen till kunden omfatta närmare information om på vilka grunder rådgivningen lämnas.

Begränsningar av och förbud mot ersättningar till eller från tredjepart delvis utöver direktivet

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller särskilda regler om tredjeparters ersättningar vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter. De kraven innebär att en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag ska anses fullgöra sina skyldigheter när de betalar eller tar emot tredjeparters ersättning endast då betalningen eller förmånen *inte har någon negativ inverkan på kvaliteten* på den relevanta tjänsten till kunden och inte försämrar försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse. Reglerna i direktivet är utformade

efter motsvarande regler i Mifid II även om reglerna i Mifid II är något strängare eftersom de bl.a. ställer upp krav på att ersättningar från någon annan än kunden i princip endast är tillåten om de är utformade för att *höja kvaliteten* på tjänsten.

Regeringens förslag innebär att direktivets regler om ersättningar till och från tredjepart vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter kompletteras med ett särskilt förbud mot vissa tredjepart ersättningar samt att reglernas räckvidd utvidgas till att även omfatta vissa pensionsförsäkringar. Förbudet mot vissa tredjepart ersättningar syftar till att förhindra s.k. up front-ersättningar, dvs. en slags förskottsbetalningar som enligt regeringen skapar särskilda intressekonflikter med bl.a. omotiverade flyttar av kunders försäkringskapital.

Förslaget bedöms leda till ett stärkt kundskydd jämfört med det skydd som finns i dag. När det nya regelverket har tillämpats under en tid bör det enligt regeringen göras en utvärdering av vilken effekt det har fått i syfte att avgöra om det kvarstår några problem med intressekonflikter. Om det visar sig att vissa problem på marknaden finns kvar trots det nya regelverket bör det övervägas om det finns behov av att införa ytterligare åtgärder.

Endast rekommendationer om försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för kunden ska kunna lämnas

Reglerna i direktivet om bedömning av lämplighet i samband med rådgivning är enligt regeringen ett av de viktigaste kraven för att uppnå ett högt kundskydd. Syftet med reglerna är att endast rekommendationer om försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för kunden ska kunna lämnas.

Lagförslaget om lämplighetsbedömning innebär bl.a. att en försäkringsdistributör när den tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt ska hämta in nödvändiga upplysningar från kunden om dennes kunskaper och erfarenheter av produkten samt om kundens ekonomiska situation och mål med investeringen, så att distributören kan rekommendera produkter som är lämpliga för kunden.

Även direktivets regler om passandebedömning, i samband med annan försäkringsdistribution än rådgivning, införs i nya lagen om försäkringsdistribution.

Reglerna ska vara dispositiva när försäkringsdistributionen sker i förhållande till en professionell kund.

Krav utöver direktivet vid distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet

Regeringen framhåller att den svenska tjänstepensionsmarknaden är relativt unik i Europa då både kollektivavtalade och individuella tjänstepensioner omfattar livförsäkringar med sparandemoment vars underliggande tillgångar är exponerade mot marknadsvolatilitet. Det innebär att sådana försäkringar är mycket lika försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Av det skälet föreslår regeringen att det införs krav vid distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet som går utöver direktivet. Också för dessa försäkringar ska således tillämpas motsvarande bestämmelser som för försäkringsbaserade investeringsprodukter när det gäller exempelvis identifiering och hantering av intressekonflikter, tredjepartersättningar och lämplighetsbedömning.

Ytterligare bestämmelser och även vissa undantag i föreskrifter på lägre nivå än lag

Regeringen föreslår att ytterligare bestämmelser ska få meddelas i föreskrifter på lägre nivå än lag. I föreskrifterna bör det enligt regeringen även kunna göras vissa undantag från de krav som ska gälla vid distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet, i de fall det anses nödvändigt i förhållande till pensionsmarknadens funktion. Enligt Lagrådet kan det ifrågasättas om det är lämpligt att utan förbehåll ge möjlighet att i föreskrifter på lägre nivå begränsa de lagregler som ställts upp som skydd för konsumenter av försäkringar. Regeringen anser dock att det är svårt att på förhand förutse samtliga effekter av förslaget och att det därför är motiverat att sådana undantag kan anges i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen anser dock att det är viktigt att eventuella undantag avgränsas på ett lämpligt sätt främst med hänsyn tagen till kundskyddet. Det innebär att sådana undantag i första hand bör bli aktuella om det visar sig svårt eller omöjligt att uppfylla kraven. Vidare bör en bedömning av proportionaliteten göras mellan kundskyddet och kostnaderna för att uppfylla kraven. Det anförda utgör enligt regeringen en lämplig avgränsning när det gäller det nu aktuella bemyndigandet.

Tillsyn och ingripanden

Finansinspektionen ska vara behörig myndighet med ansvar för tillsyn över försäkringsdistributörerna

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller detaljerade och delvis nya sanktionsregler som ska genomföras i svensk rätt. Sanktionsregimen förutsätter att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna kan utöva en effektiv tillsyn över de olika typer av aktörer som omfattas av direktivet och att myndigheterna kan ingripa mot dessa aktörer med de sanktioner och andra åtgärder som anges i direktivet.

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska vara behörig myndighet med ansvar för tillsyn över försäkringsdistributörerna. Finansinspektionen ska ha tillsyn över att den som bedriver försäkringsdistribution i Sverige följer lagen om försäkringsdistribution och andra författningar som reglerar försäkringsdistributörens verksamhet. För EES-försäkringsförmedlare och försäkringsdistributörer och försäkringsdistributörer från tredjeländer ska Finansinspektionens tillsyn omfatta att verksamheten bedrivs enligt lagen om försäkringsdistribution och övriga författningar som reglerar verksamheten i

Sverige. Finansinspektionen ska dessutom ha tillsyn över svenska försäkringsdistributörer som bedriver försäkringsdistribution i ett annat land inom EES. Det införs även vissa bestämmelser om överenskommelser om tillsynsansvar mellan myndigheter i olika länder.

Vidare ska Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med behöriga myndigheter i andra länder inom EES utvidgas till att även omfatta Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Gällande bestämmelser om avgifter till Finansinspektionen förs över i huvudsak oförändrade till lagen om försäkringsdistribution.

Rapportering av missförhållanden

Regeringen bedömer att Finansinspektionens rutiner och tekniska lösningar för att ta emot och följa upp anmälningar om överträdelser uppfyller kraven i försäkringsdistributionsdirektivet. Likaså är direktivets krav på att den behöriga myndigheten ska inrätta effektiva mekanismer för att säkerställa skydd mot repressalier, diskriminering och andra former av orättvis behandling för anställda hos försäkringsdistributörer som rapporterar om överträdelser till den behöriga myndigheten tillgodosett genom gällande rätt.

Sekretess för vissa uppgifter

En bestämmelse införs i offentlighets- och sekretesslagen om sekretess i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen om försäkringsdistribution för uppgifter om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga. Sekretess ska gälla under förutsättning att uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Nuvarande ordning om generellt utformade bestämmelser om ingripanden behålls

Försäkringsdistributionsdirektivet innehåller detaljerade regler om ingripanden som syftar till att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att vid överträdelse av reglerna i direktivet besluta om vissa i direktivet närmare angivna administrativa sanktioner och andra åtgärder. De åtgärder som beslutas ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. I direktivet finns även regler om hur beslut om sanktioner och åtgärder ska offentliggöras och krav på system för hantering av anmälningar från s.k. visselblåsare.

Direktivet innehåller en uppräkningslista av överträdelser som ska kunna leda till administrativa sanktioner och åtgärder. Enligt regeringens uppfattning bör dock den nuvarande ordningen i svensk rätt med generellt utformade bestämmelser om ingripanden behållas. Det bör enligt regeringen således inte införas någon uppräkningslista i lagen av vilka överträdelser som ska kunna leda till ingripande mot försäkringsdistributörer. När det gäller ingripande mot vissa fysiska personer som ingår i ledningen för ett företag föreslår regeringen emellertid att de överträdelser som kan leda till sanktioner ska anges uttryckligen i lagen om försäkringsdistribution.

Regeringen föreslår en högre nivå på sanktionsavgifter än i direktivet

Regeringen föreslår att den högsta nivån för den sanktionsavgift som ska kunna tas ut av en försäkringsdistributör sätts högre än de 5 procent av omsättningen som anges i direktivet och att den beräknas på samma sätt som i andra lagar på finansmarknadsområdet. Sanktionsavgiften ska därmed enligt regeringens förslag beräknas till som högst det högsta av 10 procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår, två gånger den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen eller ett belopp som per den 23 februari 2016 i kronor motsvarade 5 miljoner euro. Avgiften ska tillfalla staten.

Särskilda sanktionsavgifter ska gälla för försäkringsdistributörer som är fysiska personer och för fysiska personer i försäkringsdistributörers ledning.

Det införs också bestämmelser om när Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlares tillstånd samt särskilda bestämmelser om ingripanden mot EES-försäkringsförmedlare och mot försäkringsförmedlare från tredjeländer.

När det gäller vilka faktorer som ska ligga till grund för valet av sanktion och för sanktionsavgiftens storlek ska Finansinspektionen exempelvis ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till de skador som har uppstått och graden av ansvar.

Överklagande

Regeringen anser att nuvarande bestämmelser om överklagande av Finansinspektionens respektive Bolagsverkets beslut bör gälla även enligt den nya lagen om försäkringsdistribution. Det innebär att Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande eller om att förelägga någon att lämna upplysningar för att kunna bedöma om en viss verksamhet är tillståndspliktig inte ska få överklagas. Andra beslut av Finansinspektionen i enskilda fall enligt lagen om försäkringsdistribution ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vidare ska Finansinspektionen få bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart. Bolagsverkets beslut om att avskriva en anmälan eller att vägra en registrering ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att den nya lagen om försäkringsdistribution ska träda i kraft den 1 oktober 2018. De bestämmelser som avser distribution av tjänstepensionsförsäkring som är exponerad mot marknadsvolatilitet ska dock tillämpas fr. o.m. den 1 oktober 2019. Lagen om försäkringsförmedling ska upphävas den 1 oktober 2018. Även övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2018.

Regeringen föreslår vidare särskilda övergångsbestämmelser för försäkringsförmedling, anknutna försäkringsförmedlare, verksamhet med sidotillstånd, krav på kunskap och kompetens, tidigare ingångna avtal,

ingripanden och överklaganden, tillämpning i förhållande till vissa länder inom EES samt behandling av uppgifter i databasen för övervakning och tillsyn av finansmarknaderna.⁵

Förslagens konsekvenser

Vilka berörs av regleringen?

Förslagen i propositionen berör i huvudsak försäkringsföretag och olika kategorier av försäkringsförmedlare. Dessutom omfattas även andra marknadsaktörer som har försäljning av försäkringsprodukter som sidoverksamhet, såsom resebyråer och biluthyrningsföretag, såvida inte de uppfyller villkoren för att undantas. Några av förslagen berör även fondmarknaden och värdepappersmarknaden. De myndigheter som berörs av förslagen är Finansinspektionen, Bolagsverket, Konsumentverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten och Sveriges Domstolar. Dessutom berörs befintliga och presumtiva kunder på försäkringsmarknaden.

Konsekvenser för myndigheter

När det gäller myndigheterna innebär förslagen i propositionen framför allt utökade arbetsuppgifter för Finansinspektionen. Den ökade arbetsbelastningen uppstår genom exempelvis omarbetning av befintliga föreskrifter och hantering av nya tillståndsansökningar. Nya tillståndskategorier tillsammans med utökade tillståndskrav innebär enligt regeringen troligen en permanent ökning av inspektionens arbetsuppgifter. Ansökan om tillstånd finansieras genom avgifter, varför dessa arbetsuppgifter inte bör påverka myndighetens resurser negativt. Samtliga budgetkonsekvenser ska hanteras inom Finansinspektionens befintliga anslagsramar. Detsamma gäller för eventuella budgetkonsekvenser för Bolagsverket och Sveriges Domstolar. Eventuella merkostnader som förslaget innebär för polisorganisationen ska finansieras inom ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet. För Konsumentverket och Pensionsmyndigheten bedöms förslagen inte medföra några ökade kostnader.

Konsekvenser för försäkringsdistributörer

Förslagen i propositionen innebär utökade krav för fysiska och juridiska personer som bedriver försäkringsdistribution jämfört med de krav som gäller i dag enligt lagen om försäkringsförmedling. Det är i huvudsak en effekt av de nya krav som tillkommer genom direktivet men är även ett resultat av de krav utöver dem i direktivet som enligt förslagen i propositionen ska gälla enligt den nya lagen om försäkringsdistribution. För försäkringsdistributörerna medför det administrativa kostnader, bl.a. för att uppdatera interna och externa dokument och utbilda personal om de nya reglerna. Flera av regeländringarna medför sannolikt även att it-system behöver uppdateras för att vara förenliga med det nya regelverket. Några särskilda undantag för små eller medelstora

⁵ En redogörelse för övergångsbestämmelserna finns i avsnitt 14 i propositionen.

företag finns inte i direktivet, varför sådana företag kommer att drabbas av samma typ av kostnader som de större företagen.

Förslagen bedöms enligt regeringen leda till en ökad konkurrensneutralitet mellan olika försäkringsdistributörer och på marknaden för finansiell rådgivning om försäkring och om finansiella instrument. Förslaget förbättrar förutsättningarna för den försäkringsdistribution som i dag i liten skala bedrivs utan provisioner. Genom de bestämmelser som enligt förslaget ska gälla vid rådgivning om försäkringar baserad på en opartisk och personlig analys införs ett tydligare alternativ till försäkringsdistribution som finansieras genom tredjepartsansättningar. Detta kan främja framväxt av försäkringsdistributörer som väljer att bedriva sådan verksamhet och därmed kan utgöra ett tydligare alternativ till provisionsdriven försäkringsdistribution. Detta främjar konkurrensen på marknaden och förtydligar kundens val mellan att betala för försäkringsdistributionstjänster genom provisioner eller genom arvodering.

Konsekvenser för fondbolag, AIF-förvaltare och förvaltningsbolag

För fondbolag, AIF-förvaltare och förvaltningsbolag som samarbetar med försäkringsföretag och försäkringsförmedlare kommer de ändrade och nya krav som föreslås i propositionen, tillsammans med de nya krav som nyligen har införts med anledning av genomförandet i svensk rätt av Mifid II, att medföra att de behöver se över avtal och andra överenskommelser med försäkringsföretagen och försäkringsförmedlare för att vid behov kunna ändra avtalen så att villkoren är förenliga t.ex. med de reviderade och nya kraven när det gäller tredjepartsansättningar. De nya reglerna kommer enligt regeringen att medföra i huvudsak engångskostnader i samband med översyn av befintliga affärsöverenskommelser och administrativa system samt vid behov vid förändringar av dessa för att säkerställa att de är förenliga med de reviderade och nya kraven.

De skärpta reglerna vid rådgivning om fondandelar som inte ingår i en försäkring bidrar enligt regeringen till en mer konkurrensneutral marknad. Att de aktörer som erbjuder sådan rådgivning är föremål för likartade krav när det gäller bl.a. kunskap och kompetens, transparens samt tredjepartsansättningar bidrar troligtvis till en ökad kvalitet på rådgivningen, vilket i sin tur bidrar till ett långsiktigt stärkt förtroende för fondmarknaden.

Konsekvenser för kunder

Förslagen i propositionen innebär enligt regeringen att konsumentskyddet stärks, särskilt vid distribution av försäkringar som syftar till sparande såsom fond- och depåförsäkringar.

För kunder innebär förslaget också, förutsatt att en sådan marknad växer fram, att de kan välja att betala för en rådgivning som är fri från intressekonflikter.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens förslag om en ny lag om försäkringsdistribution och de följdändringar i en rad andra lagar som lämnats i propositionen. Lagförslagen innebär att försäkringsdistributionsdirektivet genomförs i svensk rätt. Det nya regelverket syftar till att skapa de rättsliga förutsättningar som krävs för att uppnå en välfungerande marknad som präglas av ett starkt konsumentskydd. Målet är att uppnå en balanserad och proportionerlig reglering som tar hand om de problem som har identifierats, utan att välfungerande delar av marknaden regleras mer än nödvändigt. Ett ytterligare mål är att uppnå en likartad reglering på marknaden för finansiell rådgivning om försäkring och om finansiella instrument.

Regeringen föreslår att vissa undantag från den nya lagens krav ska få meddelas i föreskrifter på lägre nivå än lag när det gäller distribution av pensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet. Undantagen ska kunna ges i de fall det anses nödvändigt i förhållande till pensionsmarknadens funktion. Utskottet noterar att det enligt Lagrådet kan ifrågasättas om det är lämpligt att utan förbehåll ge möjlighet att i föreskrifter på lägre nivå begränsa de lagregler som riksdagen ställt upp som skydd för konsumenterna av försäkringar. Regeringen menar dock att det är svårt att på förhand förutse samtliga effekter av förslaget och det därför är motiverat att sådana undantag kan anges i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen skriver också i motivtexten att det är viktigt att eventuella undantag avgränsas på ett lämpligt sätt främst med hänsyn till kundskyddet. Utskottet förutsätter att regeringen följer upp att eventuella undantag i föreskriftsform från regelverket avgränsas i enlighet med intentionerna, och att den återkommer till riksdagen med förslag till lagändring om det visar sig att den nu föreslagna ordningen brister i tillämpningen.

Två paragrafer⁶ i två olika lagar är även föremål för ändringsförslag i proposition 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad som beretts av kulturutskottet och som riksdagen fattade beslut om den 7 juni 2018 (bet. 2017/18:KrU8, rskr. 2017/18:363). Kulturutskottet har i sitt betänkande i sak ställt sig bakom den ändring som föreslås i proposition 2017/18:220 men har av samordningsskäl överlåtit behandlingen av den författnings tekniska regleringen av de aktuella paragraferna till finansutskottet. För att samordna lagförslagen bör riksdagen anta utskottets förslag i bilaga 3. Utskottet tillstyrker således även proposition 2017/18:220, i denna del.

⁶ De kolliderande lagparagraferna är 1 § marknadsföringslagen (2008:486) och 1 kap. 2 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2017/18:216

Proposition 2017/18:216 En ny lag om försäkringsdistribution:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om försäkringsdistribution.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Proposition 2017/18:220

Proposition 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad:

- 7.2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).

Behandlingen avser det lagtekniska antagandet av lagförslaget.

- 13.2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Behandlingen avser det lagtekniska antagandet av 1 kap. 2 §.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Lagförslag framlagda i proposition 2017/18:216

1 Förslag till lag om försäkringsdistribution

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Tillämpningsområde och uttryck i lagen

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsdistribution som gäller för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag.

Med försäkringsdistribution avses verksamhet som består i att

1. ge råd om eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan ett försäkringsavtal ingås,
2. ingå ett försäkringsavtal, eller
3. bistå vid förvaltning eller fullgörande av ett försäkringsavtal.

2 § Med försäkringsdistribution avses inte verksamhet som bara består i att

1. hänvisa någon till en försäkringsdistributör eller en försäkringsdistributör till en presumtiv kund,
2. lämna allmän information om försäkring till någon, eller
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enskilda fall lämna information eller ge råd om försäkring till någon.

Med försäkringsdistribution avses inte heller att yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

3 § Bestämmelserna om försäkringsdistribution i denna lag gäller även vid distribution av återförsäkring, om inte annat anges.

4 § Bestämmelserna om försäkringsförmedlare i denna lag gäller även anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare och anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare, om inte annat anges.

5 § För utländska försäkringsdistributörers verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till utländska försäkringsförmedlare, som är ett avdelningskontor med självständig förvaltning, gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/411.

Undantag från lagens tillämpningsområde

6 § Lagen är inte tillämplig på en sidoverksam försäkringsförmedlares försäkringsdistribution, om

1. den distribuerade försäkringen kompletterar en vara eller tjänst och försäkringen täcker risken för

a) förlust av varan eller funktionsfel i eller skada på varan,

b) att tjänsten inte kunnat utnyttjas, eller

c) skada på eller förlust av bagage och andra risker i samband med resa, och

2. den årliga premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 600 euro, beräknat proportionellt på årsbasis, eller

3. premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 200 euro per person, i de fall försäkringen kompletterar en tjänst och den tjänstens varaktighet inte är längre än tre månader.

7 § En försäkringsdistributör ska, när distributionen sker via en sidoverksam försäkringsförmedlare som undantagits från tillämpningen av denna lag enligt 6 §, säkerställa att

1. information tillhandahålls kunden innan försäkringsavtalet ingås, med uppgifter om försäkringsdistributörens identitet och adress och om de förfaranden som avses i 4 kap. 15 § och som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter att anmäla klagomål,

2. det införts ändamålsenliga och proportionerliga system som är förenliga med 4 kap. 1 §, 3 § första stycket, 5 och 13 §§ samt 5 kap. 14, 18 och 19 §§ och som beaktar kundens krav och behov innan avtalsförslaget läggs fram, och

3. det produktfaktablad som avses i 5 kap. 13 § lämnas till kunden innan försäkringsavtalet ingås.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

8 § Avtalsvillkor som avviker från 4 kap. 1 och 16 §§ får inte åberopas mot kunden eller någon som härleder sin rätt från kunden, i annat fall än när distributionen avser återförsäkring eller försäkring mot stora risker.

Bestämmelserna i 6 kap. 4–6, 10–12, 14 och 15 §§ om information som ska lämnas vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter behöver inte tillämpas, om en försäkringsdistributör och en professionell kund har kommit överens om det. Efter en sådan överenskommelse behöver inte heller 6 kap. 10 och 13–15 §§ tillämpas enligt 7 kap. 1 § vid distribution av vissa pensionsförsäkringar.

Uttryck i lagen

9 § I denna lag betyder

1. *anknuten försäkringsförmedlare*: en försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att distribuera försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §,

2. *anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare*: en sidoverksam försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera

försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare om att distribuera sådana försäkringsprodukter som anges i 20 b och c, om avtalet innebär att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §,

3. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet eller annat utländskt organ som har behörighet att besluta om tillstånd för eller registrering av försäkringsförmedlare eller att utöva tillsyn över försäkringsförmedlare,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *EES-försäkringsförmedlare*: en utländsk försäkringsförmedlare vars hemland är ett annat land inom EES och som omfattas av försäkringsdistributionsdirektivet,

6. *ersättning*: en provision, avgift eller annan betalning, inbegripet en ekonomisk ersättning av något slag eller eventuell annan finansiell eller icke-finansiell förmån eller ett incitament, som erbjuds eller betalas ut med avseende på försäkringsdistribution,

7. *filial*: en försäkringsförmedlares agentur eller filial som ligger i ett annat land inom EES än hemlandet,

8. *försäkringsbaserad investeringsprodukt*: en försäkring med ett förfallo- eller återköpsvärde som helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet, med undantag för

a) skadeförsäkring,

b) livförsäkring där ersättning enligt avtalet endast betalas ut vid dödsfall eller vid invaliditet till följd av skada, sjukdom eller funktionsnedsättning, och

c) pensionsförsäkring,

9. *försäkringsdistributionsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/411,

10. *försäkringsdistributör*: en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag,

11. *försäkringsförmedlare*: en fysisk eller juridisk person, med undantag för försäkringsföretag eller deras anställda, som mot ersättning bedriver försäkringsdistribution,

12. *försäkringsförmedlare från tredjeland*: en försäkringsförmedlare vars hemland inte omfattas av försäkringsdistributionsdirektivet,

13. *hemland*:

a) om försäkringsförmedlaren är en fysisk person, det land där förmedlaren har sin hemvist,

b) om försäkringsförmedlaren är en juridisk person, det land där förmedlarens säte ligger, eller, om förmedlaren enligt nationell rätt inte har något säte, det land där förmedlarens huvudkontor ligger,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

15. *nära förbindelser*: det som avses i 1 kap. 14 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), med den skillnaden att det som anges där om försäkringsföretag i stället ska avse försäkringsförmedlare,

16. *pensionsförsäkring*: försäkringsavtal som har som främsta syfte att ge inkomst vid pensionering och som berättigar den försäkrade till vissa ersättningar,

17. *professionell kund*: en kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

18. *rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys*: sådan rådgivning som avses i 4 kap. 2 §,

19. *rådgivning*: tillhandahållande av en personlig rekommendation till en kund, antingen på kundens begäran eller på initiativ av försäkringsdistributören, i fråga om ett eller flera försäkringsavtal,

20. *sidoverksam försäkringsförmedlare*: en försäkringsförmedlare – utom kreditinstitut och värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 och 4.1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 – som bedriver försäkringsdistribution som sidoverksamhet, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) den har inte försäkringsdistribution som huvudsaklig yrkesverksamhet,

b) den distribuerar bara vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst, och

c) de berörda försäkringsprodukterna omfattar inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom när sådant skydd kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren bedriver som huvudsaklig yrkesverksamhet,

21. *skadeförsäkring*: en försäkring som är hänförlig till någon av de försäkringsklasser som anges i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen,

22. *stora risker*: det som avses i 3 kap. 16 § andra och tredje styckena försäkringsrörelselagen,

23. *tjänstepensionsförsäkring*: en livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) beror av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar,

24. *svensk fysisk person* och *svensk juridisk person*: en fysisk eller juridisk person vars hemland är Sverige,

25. *varaktigt medium*: ett medel som

a) gör det möjligt för kunden att bevara information som riktas till kunden personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen, och

b) tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen, och

26. *vårdland*: det land inom EES där en försäkringsförmedlare har en permanent närvaro eller ett etableringsställe eller tillhandahåller tjänster, och som inte är förmedlarens hemland.

2 kap. Tillstånd och registrering samt vissa bestämmelser för försäkringsföretag

Tillstånds- och registreringsplikt

1 § En svensk försäkringsförmedlare får, med de undantag som föreskrivs i detta kapitel, bedriva försäkringsdistribution endast efter tillstånd av Finansinspektionen.

Beslut i fråga om tillstånd ska fattas inom tre månader från det att en fullständig ansökan om tillstånd togs emot.

I 3 kap. finns kompletterande bestämmelser om underrättelse till Finansinspektionen om den svenska försäkringsförmedlaren ska bedriva verksamhet utomlands. I det kapitlet finns också bestämmelser om utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige.

2 § Tillstånd för att bedriva försäkringsdistribution får avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringar som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

3 § Den som har fått tillstånd enligt 1 § att bedriva försäkringsdistribution ska senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har fått laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 § För en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare gäller i stället för det som anges i 1–3 §§ att det försäkringsföretag eller den andra försäkringsförmedlare som förmedlaren har ingått avtal med om att distribuera dess försäkringsprodukter ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket.

Innan anmälan görs, ska anmälaren kontrollera att förmedlaren uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4 och 7 eller 8 § första stycket 1 och 3–5 och andra stycket. Kravet på att de personer som avses i 8 § första stycket 3 även i övrigt ska vara lämpliga för att ingå i ledningen behöver dock inte kontrolleras. Anmälaren ska, genom att begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp, kontrollera att kraven i 7 § första stycket 2 eller 8 § första stycket 3 i detta avseende är uppfyllda.

I en anmälan om registrering ska det anges om distributionen av försäkringsprodukter ska avse alla slag av försäkringar, bara livförsäkringar eller bara skadeförsäkringar eller om den ska begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller sådana grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Första–tredje styckena gäller även anknutna försäkringsförmedlare som endast avser att distribuera andra försäkringar än försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 §.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

5 § En sammanslutning av försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare får anmäla en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare för registrering hos Bolagsverket. I sådana fall gäller 4 §.

6 § Anställda hos ett försäkringsföretag eller hos en sådan försäkringsförmedlare som är juridisk person behöver inte ha tillstånd enligt denna lag.

Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person

7 § Tillstånd för en svensk fysisk person att bedriva försäkringsdistribution får ges bara om den fysiska personen

1. inte är underårig, försatt i konkurs, har näringsförbud eller förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,

3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som ska bedrivas,

4. uppfyller kraven på fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling,

5. omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan uppkomma om han eller hon åsidosätter sina skyldigheter,

6. även i övrigt är lämplig att bedriva verksamheten, och

7. inte har eller kan väntas komma att få sådana nära förbindelser med någon annan som hindrar en effektiv tillsyn över den fysiska personen.

Första stycket 5 gäller inte för anknutna försäkringsförmedlare som avser att distribuera försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som anges i 7 kap. 1 §.

Förutsättningar för tillstånd för en juridisk person

8 § Tillstånd för en svensk juridisk person att bedriva försäkringsdistribution får ges bara om

1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation,

2. den juridiska personen omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan uppkomma om den åsidosätter sina skyldigheter,

3. den som ska ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne uppfyller kraven i 7 § första stycket 2 samt har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en juridisk person som bedriver försäkringsdistribution och även i övrigt är lämplig att ingå i ledningen,

4. anställda som direkt deltar i distributionen av försäkringar för den juridiska personens räkning uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4, och

5. den juridiska personen inte har eller kan väntas komma att få sådana nära förbindelser med någon annan som hindrar en effektiv tillsyn över den juridiska personen.

Den juridiska personen ska kontrollera att förutsättningarna enligt första stycket 4 är uppfyllda. I samband med detta ska den juridiska personen begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen

(1998:620) om belastningsregister visas upp för att kontrollera att kraven i 7 § första stycket 2 i detta avseende är uppfyllda.

Första stycket 2 gäller inte för anknutna försäkringsförmedlare som avser att distribuera försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som anges i 7 kap. 1 §.

Vissa bestämmelser om försäkringsföretag

9 § Ett försäkringsföretag ska kontrollera att anställda som direkt deltar i distributionen av försäkringar för företagets räkning uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4. Vid den kontrollen ska 8 § andra stycket tillämpas.

10 § Ett försäkringsföretag som bedriver försäkringsdistribution ska kontrollera att den som ingår i ledningen för företaget eller är ersättare för denne uppfyller kraven i 8 § första stycket 3.

Bemyndiganden

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. vilka allvarliga förmögenhetsbrott och vilken allvarlig ekonomisk brottslighet som avses i 7 § första stycket 2, och
2. om hur registerkontrollen enligt 4, 5 och 7–10 §§ ska gå till.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en ansökan om tillstånd enligt 1 § och en anmälan om registrering enligt 4 eller 5 § ska innehålla,
2. vad en anmälare enligt 4 eller 5 § ska iaktta vid kontrollen av anknutna sidoverksammas försäkringsförmedlare eller anknutna försäkringsförmedlare vid anmälan av dessa förmedlare för registrering hos Bolagsverket.
3. vad som avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 7 § första stycket 2,
4. vilken kunskap och kompetens samt fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling som krävs enligt 7 § första stycket 3 och 4 och 8 § första stycket 4,
5. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 7 § första stycket 5 och 8 § första stycket 2,
6. vad som avses med i övrigt lämplig när det gäller att bedriva verksamheten enligt 7 § första stycket 6 och att ingå i ledningen enligt 8 § första stycket 3,
7. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 8 § första stycket 3,
8. vilka som ska anses ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för någon av dem enligt 8 § första stycket 3, och
9. vad den juridiska personen i övrigt ska iaktta enligt 8 § andra stycket i samband med kontroll av anställda.

3 kap. Verksamhet över gränserna

Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

EES-försäkringsförmedlare

1 § En EES-försäkringsförmedlare får bedriva försäkringsdistribution

1. genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro här för tid från det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial eller en permanent närvaro här, och

2. från en filial eller en permanent närvaro i Sverige för tid från och med en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution från filial eller en permanent närvaro i Sverige, eller tidigare om Finansinspektionen tillåter det.

Finansinspektionen ska genom den behöriga myndigheten i hemlandet upplysa försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten här i landet.

När Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse enligt första stycket, ska inspektionen snarast bekräfta det till den behöriga myndigheten i hemlandet.

2 § En underrättelse enligt 1 § första stycket ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,

2. kategori av förmedlare och, i förekommande fall, namn på det eller de försäkringsföretag som representeras, och

3. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution.

En underrättelse enligt 1 § första stycket 2 ska därutöver innehålla uppgift om

1. den adress i Sverige där dokument kan beställas, och

2. namn på den person som ska ansvara för ledningen av filialen eller den permanenta närvaron.

Försäkringsförmedlare från tredjeland

3 § En försäkringsförmedlare från tredjeland får efter tillstånd av Finansinspektionen bedriva försäkringsdistribution från en filial eller en permanent närvaro i Sverige.

Tillstånd får ges bara om

1. försäkringsförmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet och den myndigheten har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige, och

2. det finns skäl att anta att försäkringsförmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 7 eller 8 §.

4 § Tillstånd enligt 3 § får avse

1. alla slag av försäkringar,

2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

5 § Den som har fått tillstånd enligt 3 § att bedriva försäkringsdistribution ska senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har fått laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands

6 § Om en svensk försäkringsförmedlare avser att bedriva försäkringsdistribution i ett annat land inom EES utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro där, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,
2. det eller de länder inom EES som försäkringsförmedlaren avser att bedriva verksamhet i,
3. kategori av förmedlare och, i förekommande fall, namn på det eller de försäkringsföretag som representeras, och
4. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där verksamheten ska bedrivas.

Finansinspektionen ska skriftligen underrätta försäkringsförmedlaren när den behöriga myndigheten i värdlandet har bekräftat mottagandet av underrättelsen. Inspektionen ska även informera försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten i värdlandet och att verksamheten måste vara förenlig med dessa.

7 § Om en svensk försäkringsförmedlare avser att inrätta en filial eller en permanent närvaro i ett annat land inom EES för att bedriva försäkringsdistribution, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas.

Underrättelsen enligt första stycket ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,
2. det eller de länder inom EES som försäkringsförmedlaren avser att bedriva verksamhet i,
3. kategori av förmedlare och i förekommande fall namn på det eller de försäkringsföretag som representeras,
4. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution,

5. den adress i värdlandet där dokument kan beställas, och
6. namn på den person som ska ansvara för ledningen av filialen eller den permanenta närvaron.

8 § Om Finansinspektionen i sådana fall som avses i 7 § anser att det inte finns skäl att ifrågasätta försäkringsförmedlarens organisatoriska struktur eller ekonomiska situation utifrån den planerade distributionsverksamheten, ska inspektionen inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där filialen eller den permanenta närvaron ska inrättas.

Finansinspektionen ska skriftligen underrätta försäkringsförmedlaren när den behöriga myndigheten i värdlandet har bekräftat mottagandet av underrättelsen. När Finansinspektionen underrättats av den behöriga myndigheten i värdlandet om de bestämmelser som gäller för verksamheten i det landet, ska inspektionen i sin tur underrätta försäkringsförmedlaren om dessa.

Om Finansinspektionen anser att det inte finns förutsättningar för att lämna över underrättelsen enligt första stycket, ska inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen togs emot.

9 § Om en försäkringsförmedlare avser att ändra något som angetts i underrättelsen enligt 6 eller 7 § när det gäller förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution efter det att verksamheten har inletts, ska förmedlaren skriftligen underrätta Finansinspektionen om detta senast en månad innan ändringen genomförs.

Finansinspektionen ska informera den behöriga myndigheten i värdlandet om ändringen skyndsamt och senast en månad från den dag underrättelsen togs emot.

10 § Om en försäkringsförmedlare har underrättat Finansinspektionen enligt 6 § första stycket, 7 § första stycket eller 9 § första stycket, ska inspektionen anmäla detta till Bolagsverket.

I de fall som avses i 6 § första stycket och 7 § första stycket ska anmälan göras när Finansinspektionen lämnar över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen eller den permanenta närvaron ska inrättas eller verksamheten ska bedrivas.

I de fall som avses i 9 § första stycket ska anmälan göras när Finansinspektionen har tagit emot underrättelsen om ändring.

Bemyndigande

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en ansökan om tillstånd enligt 3 § ska innehålla.

4 kap. Regler för verksamheten

Grundläggande krav vid försäkringsdistribution

1 § En försäkringsdistributör ska bedriva sin verksamhet enligt god försäkringsdistributionssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens

intressen. Försäkringsdistributören ska handla hederligt, rättvist och professionellt.

Försäkringsdistributören ska anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt endast rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Försäkringsdistributören ska avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till kundens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Villkor för försäkringsförmedlares rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys

2 § Om en försäkringsförmedlare har informerat kunden enligt 5 kap. 6 § första stycket 1 om att den tillhandahåller rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys, ska förmedlaren lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden, vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och produktleverantörer för att säkerställa att kundens mål på lämpligt sätt kan tillgodoses.

En analys enligt första stycket får inte omfatta försäkringsprodukter som helt eller delvis utvecklats av försäkringsförmedlaren själv, av företag som försäkringsförmedlaren har nära förbindelser med eller av andra företag som förmedlaren har ett sådant rättsligt eller ekonomiskt förhållande till att det finns risk för att rådgivningen inte grundar sig på en opartisk och personlig analys.

Ersättningar från någon annan än kunden

3 § En försäkringsdistributör får inte ta emot ersättning i samband med försäkringsdistributionen från någon annan än kunden, om ersättningen kan motverka att distributören uppfyller kraven i 1 §.

För en försäkringsförmedlare som lämnar rådgivning om försäkring grundad på en opartisk och personlig analys enligt 2 § gäller utöver första stycket även att förmedlaren inte får ta emot och behålla ersättning i samband med försäkringsdistributionen från någon annan än kunden.

Andra stycket gäller inte mindre icke-monetära förmåner som försäkringsförmedlaren har informerat kunden om och som kan höja kvaliteten på tjänsten till kunden och som är av en sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra förmedlaren från att uppfylla sina skyldigheter enligt 1 §.

Förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster och produkter

4 § En försäkringsförmedlare får inte i samband med försäkringsdistribution marknadsföra andra finansiella tjänster och produkter än sådana försäkringar som omfattas av tillståndet enligt 2 kap. 1 § eller registreringen enligt 2 kap. 4 eller 5 §.

Förbudet gäller inte om försäkringsförmedlaren enligt någon annan författning har rätt att tillhandahålla andra finansiella tjänster än de som omfattas av tillståndet eller registreringen enligt denna lag.

Ersättningssystem

5 § En försäkringsdistributörs system för ersättning till anställda som är sysselsatta inom distributörens försäkringsdistribution, inklusive till dem som direkt leder eller ansvarar för detta arbete, ska vara uppbyggt på ett sätt som inte motverkar försäkringsdistributörens förmåga att uppfylla sina skyldigheter enligt 1 §.

Rutiner och riktlinjer för intern kontroll av kunskap och kompetens

6 § En försäkringsdistributör ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll av att den och dess anställda uppfyller kraven i 2 kap. 7 § första stycket 1–4, 8 § första stycket 1, 3 och 4 samt 9 och 10 §§. Försäkringsdistributören ska inrätta, upprätthålla och uppdatera register för dokumentation av de åtgärder som den vidtar för att uppfylla kraven.

En försäkringsdistributör ska utse en eller flera personer som ansvarar för att distributören fullgör de skyldigheter som anges i första stycket. På begäran av Finansinspektionen ska försäkringsdistributören lämna inspektionen uppgift om namnet på den eller de personerna.

Intern process för produktgodkännande

7 § En försäkringsdistributör som utvecklar försäkringsprodukter för distribution till kunder ska fastställa, tillämpa och löpande se över en process för godkännande av de försäkringsprodukter som den utvecklar. Processen ska även avse betydande förändringar av befintliga försäkringsprodukter.

En försäkringsprodukt eller en betydande förändring av en försäkringsprodukt ska godkännas enligt den process som avses i första stycket innan den marknadsförs eller distribueras till kunder (produktgodkännande).

8 § I processen för produktgodkännande ska det anges en fastställd målgrupp av slutkunder för varje försäkringsprodukt. I processen ska alla relevanta risker för målgruppen bedömas och det ska prövas om den avsedda strategin för distribution av försäkringsprodukten är lämplig för målgruppen.

Försäkringsdistributören ska vidta alla rimliga åtgärder för att de försäkringsprodukter som den utvecklar distribueras till målgruppen.

9 § En försäkringsdistributör ska i processen för produktgodkännande regelbundet se över de försäkringsprodukter som den erbjuder eller marknadsför.

Försäkringsdistributören ska vid översynen

1. beakta vilka händelser som skulle kunna väsentligt påverka riskerna för målgruppen, och

2. bedöma om försäkringsprodukten fortfarande motsvarar målgruppens behov och om den avsedda distributionsstrategin fortfarande är lämplig.

10 § Processen för produktgodkännande enligt 7–9 §§ ska vara proportionerlig och ändamålsenlig i förhållande till de försäkringsprodukter som ska distribueras.

11 § Försäkringsdistributören ska lämna tillräcklig information om sina försäkringsprodukter och om processen för produktgodkännande till de övriga försäkringsdistributörer som ska distribuera produkterna.

En försäkringsdistributör som distribuerar försäkringsprodukter som distributören inte själv utvecklar ska ha rutiner för att få tillgång till sådan information. En sådan försäkringsdistributör ska skaffa sig god kännedom om de distribuerade försäkringsprodukterna och om de målgrupper som har fastställts.

12 § Bestämmelserna i 7–11 §§ gäller inte vid distribution av försäkringar mot stora risker.

Korsförsäljning och kopplingsförbehåll

13 § När en försäkringsdistributör erbjuder en kund att ingå ett försäkringsavtal tillsammans med en annan tjänst eller en produkt (korsförsäljning) eller som ett villkor för överenskommelsen (kopplingsförbehåll) och försäkringsavtalet är av underordnad betydelse, ska distributören erbjuda kunden att i stället köpa den andra tjänsten eller produkten utan att ingå försäkringsavtalet.

Första stycket gäller inte om försäkringsavtalet erbjuds tillsammans med

1. investeringstjänster eller investeringsverksamheter som avses i 1 kap. 4 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

2. betalkonto med grundläggande funktioner som avses i 4 a kap. 1 § betaltjänstlagen (2010:751).

Tillgångar som tillhör kunden

14 § Pengar och andra tillgångar som en försäkringsförmedlare tar emot för en kunds räkning ska hållas avskilda från förmedlarens egna tillgångar.

Klagomålshantering

15 § En försäkringsdistributör ska se till att kunder och andra som är berörda av försäkringsdistributionen på ett lämpligt sätt kan anmäla klagomål mot distributören. Förfarandet för hantering av anmälda klagomål ska vara effektivt. Försäkringsdistributören ska besvara klagomålen snarast möjligt.

Skadestånd

16 § Om en försäkringsförmedlare uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 1 §, ska försäkringsförmedlaren ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund, ett försäkringsföretag, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, ett fond-

företag, en förvaltare av alternativa investeringsfonder eller någon som härleder sin rätt från kunden.

Om ett försäkringsföretag uppsåtligt eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 1 §, ska försäkringsföretaget ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund eller någon som härleder sin rätt från kunden.

17 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 16 § ska underätta försäkringsdistributören inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från distributionstillfället.

Arbetsordning och instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen

18 § Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd enligt 2 kap. 1 §. Detta gäller dock inte i fråga om bolag som endast har en ledamot i styrelsen.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd enligt 2 kap. 1 §.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.

Bemyndiganden

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en försäkringsdistributör ska iaktta för att uppfylla kraven i 1 §,
2. villkor för rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys enligt 2 § och 3 § andra och tredje styckena,
3. hur en ersättning som avses i 3 § första stycket ska vara utformad för att inte motverka att en försäkringsdistributör uppfyller kraven i 1 §,
4. en försäkringsdistributörs ersättningssystem enligt 5 §,
5. vad en försäkringsdistributör ska iaktta för att uppfylla kraven på rutiner och riktlinjer i 6 § första stycket, och
6. vad en försäkringsdistributör ska iaktta enligt 15 § vid hantering av klagomål.

5 kap. Informationskrav och prövning av kundens krav och behov

Allmän information till kunden

1 § En försäkringsdistributör ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. sin identitet och adress och om distributören är försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag,

2. den eller de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsdistributören,

3. huruvida distributören tillhandahåller rådgivning om de försäkringsprodukter som distributören distribuerar, och

4. de möjligheter som finns för kunden att framställa klagomål mot distributören och få en tvist med distributören prövad utanför domstol.

2 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås informera kunden om

1. det register som förmedlaren är upptagen i och hur registreringen kan kontrolleras,

2. ansvarsförsäkringen, och

3. huruvida förmedlaren agerar för kundens eller ett försäkringsföretags räkning.

3 § En sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 1 och 2 §§ i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna sådan information som avses i 1 § 1, 2 och 4 samt 2 § 1 och 2. Detsamma gäller en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare med undantag av information som avses i 2 § 2.

4 § En anknuten försäkringsförmedlare och en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 2 § 2 informera kunden om att den försäkringsdistributör med vilken förmedlaren ingått avtal om att distribuera dess försäkringsprodukter är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §.

5 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag eller om ett försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett försäkringsföretag har ett kvalificerat innehav i försäkringsförmedlaren.

6 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren

1. lämnar rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys,

2. genom avtal är förpliktad att distribuera försäkringar uteslutande för ett eller flera försäkringsföretags räkning, och

3. distribuerar försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag i annat fall än som avses i 1 och 2.

Försäkringsförmedlaren ska, i de fall som avses i första stycket 2 och 3, även ange namnet på försäkringsföretaget eller försäkringsföretagen.

Pris- och ersättningsinformation

7 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som

förmedlaren får för försäkringsavtalet, vem som betalar ersättningen och storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms.

8 § En sidoverksam försäkringsförmedlare och en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 7 § i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som förmedlaren får för försäkringsavtalet.

9 § Ett försäkringsföretag ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som företagets anställda får för försäkringsavtalet.

Information vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtal

10 § Information som avses i 1–9 §§ ska lämnas till kunden även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

Informationskrav och uppföranderegler vid rådgivning och vid försäljning utan rådgivning

11 § En försäkringsdistributör ska innan ett försäkringsavtal ingås

1. klargöra kundens krav och behov i fråga om försäkringsskydd grundat på de uppgifter som kunden har lämnat, och
2. ge kunden objektiv och tydlig information om försäkringsprodukten.

Försäkringsdistributörens skyldigheter enligt första stycket ska anpassas efter typen av kund och produktens komplexitet.

12 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller kunden rådgivning innan ett visst försäkringsavtal ingås ska ge kunden en personlig rekommendation, med en förklaring av varför en viss produkt bäst motsvarar kundens krav och behov. Rådgivningen ska anpassas efter typen av kund och produktens komplexitet.

Särskilt formkrav vid distribution av skadeförsäkring

13 § Vid distribution av en skadeförsäkringsprodukt till en enskild kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet ska försäkringsdistributören i god tid innan ett försäkringsavtal ingås ge kunden information om försäkringsprodukten i form av ett standardiserat produktfaktablad på papper eller annat varaktigt medium. Försäkringsdistributören får tillsammans med produktfaktabladet lämna annan information som distributören är skyldig att lämna till kunden.

Produktfaktabladet ska vara upprättat av utvecklaren av skadeförsäkringsprodukten.

Informationens form

14 § All information, inklusive marknadsföringsmaterial, som en försäkringsdistributör lämnar till kunder ska vara rättvisande och får inte

vara vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska alltid klart och tydligt kunna identifieras som sådant.

Särskilda bestämmelser om en näringsidkares marknadsföring av produkter och tjänster och vilken information som ska lämnas till kunder finns i marknadsföringslagen (2008:486) och lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

15 § Information som avses i 1–12 §§ ska lämnas avgiftsfritt till kunden i en pappershandling, på ett annat varaktigt medium eller på en webbplats som är tillgänglig för kunden. Informationen ska vara klar och begriplig och lämnas på svenska, på ett officiellt språk i det land inom EES där risken är belägen eller där åtagandet görs eller på ett annat språk som distributören och kunden kommer överens om.

Informationen får lämnas på ett annat varaktigt medium än papper endast om

1. det kan anses lämpligt med hänsyn till försäkringsdistributörens och kundens affärsförbindelser, och

2. kunden uttryckligen har valt att få informationen på ett annat varaktigt medium än papper.

Informationen får lämnas på en webbplats endast om

1. den tillställs kunden personligen, eller

2. följande villkor är uppfyllda:

- a) det kan anses lämpligt med hänsyn till försäkringsdistributörens och kundens affärsförbindelser,

- b) kunden har godtagit att informationen lämnas på en webbplats,

- c) kunden på elektronisk väg har underrättats om adressen till webbplatsen och den plats på webbplatsen där kunden kan få tillträde till informationen, och

- d) det är säkerställt att informationen är tillgänglig på webbplatsen under en så lång period som kunden rimligen kan förväntas behöva den.

Kunden har alltid rätt att på begäran få informationen avgiftsfritt i en pappershandling.

Undantag för telefonförsäljning

16 § När ett försäkringsavtal ingås per telefon tillämpas inte 1–9, 11, 13 och 15 §§. Försäkringsdistributören ska dock alltid upplysa kunden om vilken typ av information som finns tillgänglig enligt detta kapitel innan ett avtal ingås på sådant sätt. Kunden har alltid rätt att på begäran få den informationen muntligen innan ett avtal ingås. Särskilda bestämmelser om information som ska lämnas till en konsument innan ett avtal ingås per telefon finns i 3 kap. lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Snarast efter det att ett försäkringsavtal har ingåtts per telefon ska försäkringsdistributören lämna kunden den information som avses i 1–9, 11 och 12 §§ på det sätt som anges i 15 § och ett produktfaktablad enligt 13 §.

Särskilt informationskrav vid anslutning till obligatorisk tjänstepensionsförsäkringsplan

17 § Om en anställd ansluts till en obligatorisk tjänstepensionsplan, ska de försäkringsföretag som omfattas av planen säkerställa att information som avses i 1, 7 och 9 §§ samt 11 § första stycket 2 lämnas till den anställda utan dröjsmål efter anslutningen.

Särskilda informationskrav vid korsförsäljning och kopplingsförbehåll

18 § När ett försäkringsavtal erbjuds tillsammans med en annan, underordnad tjänst eller produkt som inte är en försäkring ska försäkringsdistributören informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika delarna separat. Om detta är möjligt ska distributören ge kunden en adekvat beskrivning av delarna samt lämna uppgifter om kostnader och avgifter för varje del.

19 § Om risken eller försäkringsskyddet i ett sådant avtal som erbjuds en kund enligt 18 § skiljer sig från risken eller försäkringsskyddet när de olika delarna köps separat, ska försäkringsdistributören ge kunden en adekvat beskrivning av hur förhållandet mellan delarna förändrar risken eller försäkringsskyddet.

Skyldighet att vidarebefordra information

20 § En försäkringsförmedlare ska till kunden vidarebefordra sådan information om försäkringsavtalet som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till en försäkringstagare.

Dokumentationsskyldighet

21 § En försäkringsdistributör ska dokumentera vad som förekommit vid distributionstillfället och lämna dokumentationen till kunden.

Undantag från informationsplikten

22 § Bestämmelserna i 1–13 och 21 §§ gäller inte vid distribution av försäkringar mot stora risker eller återförsäkring.

Sanktioner vid utebliven information

23 § Om information inte tillhandahålls i enlighet med 1–19 §§ ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Bemyndiganden

24 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. försäkringsdistributörers informationsskyldighet enligt 1–9 §§,

2. villkor för lämnande av information på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats enligt 15 §,
3. vad ett försäkringsföretag ska iaktta för att fullgöra skyldigheten enligt 17 §,
4. vilka informationskrav som ska gälla vid korsförsäljning enligt 18 och 19 §§, och
5. vad en försäkringsdistributör ska iaktta när det gäller dokumentation av försäkringsdistributionen och utlämnande av sådan dokumentation enligt 21 §.

6 kap. Ytterligare krav vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter

Tillämpningsområdet för ytterligare krav

1 § Detta kapitel gäller när försäkringsdistribution avser försäkringsbaserade investeringsprodukter. Bestämmelserna gäller utöver det som anges i 4 och 5 kap.

Försäkringsbaserade investeringsprodukter får inte distribueras av sidoverksamma försäkringsförmedlare eller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare.

Förebyggande av intressekonflikter

2 § En försäkringsdistributör ska fastställa och tillämpa effektiva organisatoriska och administrativa förfaranden så att alla rimliga åtgärder vidtas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

Hantering av intressekonflikter

3 § En försäkringsdistributör ska vidta alla lämpliga åtgärder för att identifiera, förhindra och hantera de intressekonflikter som kan uppkomma mellan distributören, en anknuten försäkringsförmedlare eller någon närstående person till dem och en kund eller mellan kunder i samband med försäkringsdistribution och tillhandahållande av sidotjänster, inklusive intressekonflikter som orsakas av ersättningar eller förmåner från någon annan än kunden, distributörens eget ersättningsystem eller andra incitament.

Om de förfaranden som en försäkringsdistributör har fastställt och tillämpar enligt 2 § och de åtgärder som vidtagits enligt första stycket inte räcker för att förhindra att kundernas intressen kan komma att påverkas negativt, ska distributören informera kunden om arten av eller källan till intressekonflikten i god tid innan ett försäkringsavtal ingås.

Informationen enligt andra stycket ska lämnas på ett varaktigt medium och vara tillräckligt tydlig och detaljerad med hänsyn till typen av kund, för att kunden ska kunna fatta ett välgrundat beslut när det gäller den försäkringsdistribution där intressekonflikten uppstår.

Information till kunder

Information om försäkringsdistributionen och om risker

4 § En försäkringsdistributör ska förse kunden med lämplig och lättbegriplig information enligt 5 och 6 §§ i god tid innan ett avtal ingås.

Informationen ska ge kunden rimliga möjligheter att förstå arten av och vilka risker som är förknippade med den försäkringsdistribution och de försäkringsbaserade investeringsprodukter som försäkringsdistributören erbjuder.

Informationen får lämnas i standardiserad form.

Information vid alla typer av försäkringsdistribution

5 § En försäkringsdistributör ska förse kunden med information om

1. försäkringsbaserade investeringsprodukter och föreslagna placeringsstrategier, inbegripet vägledning om och varningar för de risker som är förknippade med investeringar i försäkringarna eller placeringsstrategierna, och

2. alla kostnader och avgifter förknippade med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, inbegripet kostnaderna för eventuell rådgivning och kostnaderna för den försäkringsbaserade investeringsprodukt som rekommenderas eller marknadsförs till kunden samt hur kunden får betala kostnader och avgifter, inbegripet eventuella betalningar från tredje part.

Informationen om kostnader och avgifter, inbegripet kostnader och avgifter som har samband med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, som inte orsakas av förekomsten av underliggande marknadsrisk, ska räknas samman så att kunden kan förstå den totala kostnaden liksom den kumulativa effekten på investeringens avkastning. Om kunden begär det, ska en uppdelning per post göras. Informationen ska i förekommande fall ges till kunden regelbundet, åtminstone årligen, under investeringens varaktighet.

Ytterligare information till kunden när rådgivning tillhandahålls

6 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller rådgivning ska, utöver vad som följer av 5 §, informera kunden om följande:

1. om rådgivningen tillhandahålls grundad på en opartisk och personlig analys eller inte,

2. om rådgivningen är baserad på en allmän eller mer begränsad analys av olika försäkringsbaserade investeringsprodukter, och särskilt om urvalet omfattar eller är begränsat till försäkringar helt eller delvis utvecklade av försäkringsdistributören, företag som distributören har nära förbindelser med eller andra företag som distributören har ett sådant rättsligt eller ekonomiskt förhållande till att det kan försämra förutsättningarna för distributören att tillvarata kundens intressen, och

3. om försäkringsdistributören regelbundet kommer att bedöma lämpligheten av de försäkringsbaserade investeringsprodukter som den rekommenderar kunden.

Sanktioner vid utebliven information

7 § Om information inte tillhandahålls i enlighet med 4–6 §§ ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Ersättningar till och från tredjepart

8 § En försäkringsdistributör får i samband med distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sidotjänster erbjuda eller ta emot ersättning från någon annan än kunden bara om

1. ersättningen inte har någon negativ inverkan på distributionstjänsten eller försäkringsprodukten, och
2. den inte försämrar försäkringsdistributörens förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

9 § En försäkringsdistributör får i samband med distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sidotjänster inte erbjuda eller ta emot ersättning från någon annan än kunden om ersättningen

1. till väsentlig del avser tjänster som ännu inte utförts,
2. till sin storlek baseras på premiebetalningar som ännu inte betalats, eller
3. är av sådan storlek att den står i uppenbart missförhållande till de tjänster som utförs.

Krav på lämplighetsbedömning när rådgivning tillhandahålls

10 § En försäkringsdistributör ska när den tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt inhämta nödvändiga uppgifter från kunden om dennes kunskaper om och erfarenheter av den specifika typen av produkt eller tjänst samt om dennes ekonomiska situation och mål med investeringen, så att distributören kan rekommendera kunden de försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för denne.

De uppgifter om kundens ekonomiska situation och investeringsmål som inhämtas ska kunna ligga till grund för försäkringsdistributörens bedömning av kundens risktolerans och möjlighet att klara av förluster.

Om en försäkringsdistributör tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt tillsammans med investeringsrådgivning enligt 1 kap. 4 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, ska distributören bedöma lämpligheten av överenskommelsen eller paketet som helhet.

Krav på passandebedömning när rådgivning inte tillhandahålls

11 § En försäkringsdistributör ska, när den tillhandahåller någon annan försäkringsdistribution än sådan som avses i 10 §, begära att kunden lämnar uppgifter om sina kunskaper och erfarenheter av den erbjudna eller efterfrågade typen av produkt eller tjänst, så att distributören kan bedöma om den passar kunden. Om en tjänst avser en kombination av

tjänster eller produkter ska bedömningen avse överenskommelsen eller paketet som helhet.

Om försäkringsdistributören anser att tjänsten eller produkten inte passar kunden, ska distributören varna kunden för det.

Om en kund inte lämnar uppgifter eller lämnar ofullständiga uppgifter, ska försäkringsdistributören varna kunden att distributören inte kan avgöra om produkten passar kunden.

Varning enligt andra och tredje styckena får lämnas i standardiserad form.

Undantag från krav på passandebedömning

12 § En försäkringsdistributör får tillhandahålla annan försäkringsdistribution än sådan som avses i 10 § utan att uppfylla kraven i 11 §, om

1. distributionen avser någon av följande försäkringsbaserade investeringsprodukter:

a) försäkringsavtal som endast ger investeringsexponering mot sådana finansiella instrument som avses i 9 kap. 25 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den risk som avtalet är förenad med, eller

b) andra okomplicerade försäkringsbaserade investeringsprodukter,

2. försäkringsdistributionen tillhandahålls på kundens initiativ, och

3. försäkringsdistributören har informerat kunden klart och tydligt om att distributören inte kommer att bedöma om den erbjudna eller tillhandahållna försäkringsbaserade investeringsprodukten eller den tillhandahållna eller erbjudna försäkringsdistributionen passar kunden.

Information enligt första stycket 3 får lämnas i standardiserad form.

Om en kredit beviljas i samband med försäkringsdistributionen för att kunden, genom försäkringsdistributören, ska kunna genomföra en disposition i ett eller flera försäkringsavtal, ska distributören uppfylla kraven i 11 §.

Dokumentation och rapportering till kunder

13 § En försäkringsdistributör ska dokumentera vad distributören och en kund har kommit överens om när det gäller parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga villkor för de tjänster som distributören ska utföra åt kunden.

14 § En försäkringsdistributör ska på ett varaktigt medium lämna en tillfredsställande rapportering till kunden om de tjänster som distributören har utfört åt kunden. Rapporteringen ska, i förekommande fall, lämnas regelbundet och innehålla meddelanden och uppgifter om kostnaderna för de dispositioner och tjänster som har utförts för kundens räkning.

15 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller rådgivning ska på ett varaktigt medium lämna kunden en tillfredsställande dokumentation som specificerar vilket råd kunden har fått och hur rådet motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper (lämplighetsförklaring).

Dokumentationen ska lämnas innan ett avtal ingås, om inte villkoren i andra stycket är uppfyllda.

Om ett avtal ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att dokumentationen lämnas i förväg får försäkringsdistributören lämna lämplighetsförklaringen efter det att avtalet har ingåtts, om

1. kunden har godtagit att få lämplighetsförklaringen utan onödigt dröjsmål efter det att avtalet ingåtts, och

2. försäkringsdistributören har erbjudit kunden möjligheten att senare lägga ingåendet av avtalet så att kunden först kan få lämplighetsförklaringen.

Om en försäkringsdistributör har informerat kunden om att distributören kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning, ska den regelbundna rapporteringen innehålla en uppdaterad förklaring till hur den försäkringsbaserade investeringsprodukten motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper.

Bemyndiganden

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information som en försäkringsdistributör ska lämna till kunden enligt 4–6 §§,

2. vilka uppgifter en försäkringsdistributör ska lämna till kunden om ersättningar och förmåner som distributören erbjuder eller tar emot av någon annan än kunden enligt 8 och 9 §§, och

3. kriterierna för att bedöma vilka ersättningar och förmåner en försäkringsdistributör får erbjuda eller ta emot av någon annan än kunden enligt 9 §.

7 kap. Ytterligare krav vid distribution av vissa pensionsförsäkringar

Tillämpningsområdet för ytterligare krav

1 § En försäkringsdistributör som bedriver försäkringsdistribution som avser pensionsförsäkringar som har ett förfallo- eller återköpsvärde som helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet, ska i den verksamheten tillämpa 6 kap. 2, 3, 8–10 och 13–15 §§. Bestämmelsen gäller utöver det som anges i 4 och 5 kap.

Pensionsförsäkringar som avses i första stycket får inte distribueras av sidoverksamma försäkringsförmedlare eller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare.

Bemyndiganden

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om distribution av pensionsförsäkringar som omfattas av 1 § avseende

1. vilka åtgärder en försäkringsdistributör rimligen kan förväntas genomföra och dokumentera enligt 6 kap. 2 och 3 §§ för att förebygga,

identifiera, hantera och informera om intressekonflikter när de bedriver försäkringsdistribution,

2. lämpliga kriterier för bestämning av vilka typer av intressekonflikter som riskerar att negativt påverka kundens intressen som avses i 6 kap. 3 §,

3. kriterierna för att bedöma vilka ersättningar och förmåner en försäkringsdistributör får lämna till eller ta emot av någon annan än kunden samt vilka uppgifter som ska lämnas till kunden om ersättningar och förmåner som distributören lämnar till eller tar emot av någon annan än kunden enligt 6 kap. 8 och 9 §§,

4. vad en försäkringsdistributör ska iaktta vid inhämtande av uppgifter och prövning enligt 6 kap. 10 §,

5. dokumentation och rapportering till kunden enligt 6 kap. 13–15 §§, och

6. undantag från de skyldigheter som anges i 1 §.

8 kap. Tillsyn

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för svenska försäkringsförmedlare och för försäkringsförmedlare från tredjeland som avses i 3 kap. 3 §. Hos verket förs register över försäkringsförmedlare, där de uppgifter som enligt lag eller andra författningar ska tas in i register skrivs in.

För registrering av filialer till EES-försäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare från tredjeland, som är ett avdelningskontor med självständig förvaltning, gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

2 § Om en sökande vid anmälan för registrering av försäkringsförmedlarverksamhet inte har följt vad som är föreskrivet om anmälan eller om det finns något annat hinder för registrering, ska Bolagsverket förelägga sökanden att inom en viss tid yttra sig eller göra rättelse. Om föreläggandet inte följs, ska anmälan avskrivas. En upplysning om denna påföljd ska tas in i föreläggandet. Om det fortfarande finns hinder för registrering även efter det att yttrande har lämnats, ska sökanden ges tillfälle att yttra sig över hindret. Finns hindret ändå kvar, ska registrering vägras om det inte finns anledning att besluta om ett nytt föreläggande.

Tillsynen och dess omfattning

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att den som i Sverige bedriver försäkringsdistribution följer denna lag och andra författningar som reglerar försäkringsdistributörens verksamhet.

För EES-försäkringsförmedlare och försäkringsförmedlare från tredjeland omfattar tillsynen att verksamheten bedrivs enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten i Sverige.

Finansinspektionen har därutöver tillsyn över svenska försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsdistribution i ett annat land inom EES enligt 3 kap. 6 eller 7 §.

4 § Om Finansinspektionen enligt en överenskommelse med en behörig myndighet i ett annat land inom EES har tagit över ansvaret för tillsynen över en EES-försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Sverige, ska Finansinspektionen ha tillsyn över den förmedlaren verksamhet som bedrivs i Sverige.

Om Finansinspektionen ingår en överenskommelse enligt första stycket eller en överenskommelse om att en behörig myndighet i ett annat land inom EES ska ha tillsyn över en svensk försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i det landet, ska Finansinspektionen därefter fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen.

Finansinspektionen ska underrätta den berörda försäkringsförmedlaren och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om inspektionen ingår en internationell överenskommelse om överföring av tillsynsansvar.

Upplysningar och undersökningar

5 § Försäkringsdistributörer, EES-försäkringsförmedlare och försäkringsförmedlare från tredjeland som bedriver verksamhet i Sverige är skyldiga att till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande frågor som inspektionen begär.

Finansinspektionen får när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos en försäkringsdistributör, EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 eller försäkringsförmedlare från tredjeland.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt första stycket ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån.

6 § Om en svensk försäkringsförmedlare får kännedom om att aktier eller andelar i företaget har förvärvats eller avyttrats på ett sådant sätt att innehavet utgör eller upphör att vara ett kvalificerat innehav, ska förmedlaren snarast möjligt anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

Om en svensk försäkringsförmedlare i annat fall får kännedom om att den har nära förbindelser med någon annan, ska förmedlaren snarast möjligt anmäla det till Finansinspektionen.

Om en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare eller en anknuten försäkringsförmedlare som inte förmedlar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § har nära förbindelser med någon annan gäller i stället för första och andra styckena att det ska anmälas till Finansinspektionen enligt fjärde stycket.

Den försäkringsförmedlare som har anmält en annan försäkringsförmedlare eller det försäkringsföretag som har anmält en försäkringsförmedlare för registrering hos Bolagsverket ska göra anmälan enligt tredje stycket snarast möjligt från det att förmedlaren eller företaget får kännedom om den nära förbindelsen.

Internationellt samarbete

7 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Tystnadsplikt

8 § Den som är eller har varit knuten till en försäkringsdistributör som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för verksamheten, om uppgiften kan avslöja anmälarens eller den utpekade personens identitet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Revisor

9 § Om en svensk försäkringsförmedlare enligt lag ska utse revisor, får Finansinspektionen förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen av försäkringsförmedlaren. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode av försäkringsförmedlaren för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

Avgifter till Finansinspektionen

10 § Försäkringsdistributörer, EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 och försäkringsförmedlare från tredjeland som har inrättat filial i Sverige ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Finansinspektionen får även ta ut avgifter från EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en överenskommelse enligt 4 § första stycket.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar enligt denna lag.

Bemyndiganden

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 10 §.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar en försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare från tredje land, ska lämna enligt 5 § till Finansinspektionen samt när och hur upplysningarna ska lämnas.

9 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsdistributörer och vissa fysiska personer

1 § Om en svensk försäkringsdistributör har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller annan författning som reglerar försäkringsdistributörens verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då besluta ett föreläggande om att göra rättelse inom en viss tid, ett förbud att verkställa ett beslut eller en anmärkning. Om en försäkringsförmedlares överträdelse är allvarlig, ska tillståndet återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Om en svensk försäkringsförmedlare bedriver försäkringsdistribution i ett annat land inom EES enligt 3 kap. 6 eller 7 § och har åsidosatt sina skyldigheter enligt lag eller annan författning som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet i det landet ska Finansinspektionen, efter underrättelse från den behöriga myndigheten där, ingripa mot förmedlaren på ett sätt som anges i andra stycket. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det landet om vilka åtgärder som har vidtagits.

Om en svensk försäkringsförmedlare har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i ett annat land inom EES och omfattas av en överenskommelse om att den behöriga myndigheten i det landet ska ha tillsyn över förmedlaren får Finansinspektionen ingripa mot förmedlaren när det gäller en överträdelse som denne har gjort sig skyldig till i sin verksamhet i det landet endast genom att utfärda en anmärkning, meddela en varning eller återkalla tillståndet.

2 § Finansinspektionen ska besluta att ingripa mot någon som ingår i en svensk försäkringsförmedlares styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder försäkringsförmedlaren, eller är ersättare för någon av dem, om försäkringsförmedlaren

1. bedriver försäkringsdistribution i Sverige och inte uppfyller kraven på tillstånd eller registrering i 2 kap.,

2. har fått tillstånd att bedriva försäkringsdistribution genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

3. för distribution av försäkringar använder någon som inte har rätt att bedriva försäkringsdistribution eller att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser,

4. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av 4 kap. 1–3, 5–11 eller 13 §§, 5 kap. 1–8, 10–16 eller 18–21 §§, 6 kap. 1–6 eller 8–15 §§ eller 7 kap. 1 §, eller

5. har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande sker genom ett beslut om

1. att personen i fråga under en viss tid, dock lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsdistributör, eller

2. sanktionsavgift.

3 § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett svenskt försäkringsföretags styrelse, är dess verkställande direktör eller är ersättare för någon av dem, om försäkringsföretaget

1. för distribution av försäkringar använder någon som inte har rätt att bedriva försäkringsdistribution eller att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser,

2. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av 2 kap. 9 eller 10 §, 4 kap. 1, 3, 5–11 eller 13 §§, 5 kap. 1, 9–19 eller 21 §§, 6 kap. 1–6 eller 8–15 §§ eller 7 kap. 1 §.

Ett ingripande sker genom ett beslut om

1. att personen i fråga under en viss tid, dock lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsdistributör, eller

2. sanktionsavgift.

4 § Ett ingripande enligt 2 eller 3 § får ske bara om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

5 § Vid val av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. försäkringsdistributören gör rättelse eller, i fall som avses i 2 eller 3 §, den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning verkat för att distributören gör rättelse, eller

3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsdistributören eller den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

6 § När ett beslut om ingripande ska fattas ska det i försvårande riktning beaktas om försäkringsdistributören tidigare har begått en överträdelse eller, i fall som avses i 2 eller 3 §, om den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. försäkringsdistributören eller den fysiska personen i distributörens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. distributören snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen i distributörens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

7 § Finansinspektionen ska besluta att återkalla en svensk försäkringsförmedlares tillstånd om förmedlaren

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat bedriva sådan verksamhet som tillståndet avser,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har bedrivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

Om en försäkringsförmedlars tillstånd ska återkallas på grund av sådana omständigheter som avses i första stycket 2 eller 3, får Finansinspektionen, innan tillståndet återkallas, först pröva om det finns skäl att ingripa mot försäkringsförmedlaren enligt detta kapitel och, om det finns sådana skäl, besluta om ett ingripande.

I de fall som avses i första stycket 1 och 3 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

8 § Om någon som ingår i en svensk försäkringsförmedlars styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 8 § första stycket 3, ska Finansinspektionen återkalla försäkringsförmedlars tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har förflutit efter det att anmärkningen gjordes, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får kvarstå i sin befattning. Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess försäkringsförmedlaren har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

9 § När det gäller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare och anknutna försäkringsförmedlare som inte distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § ska det som anges i 1, 7 och 8 §§ om återkallelse av tillstånd i stället avse återkallelse av registrering.

10 § Ett beslut om återkallelse av försäkringsförmedlars tillstånd får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

11 § Om Finansinspektionen har beslutat att återkalla tillståndet eller registreringen för en försäkringsförmedlare, ska inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

12 § Om Finansinspektionen har beslutat att återkalla tillståndet för en försäkringsförmedlare som har underrättat inspektionen enligt 3 kap. 6 § första stycket eller 7 § första stycket och inspektionen har lämnat över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas eller verksamheten ska bedrivas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten om återkallelsen.

När det gäller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare eller anknutna försäkringsförmedlare som inte distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § ska det som anges i första stycket om Finansinspektionens beslut om återkallelse av tillstånd i stället avse inspektionens återkallelse av registrering.

Första och andra styckena gäller också om Finansinspektionen, i stället för att återkalla tillståndet eller registreringen, har meddelat en varning.

Sanktionsavgift

13 § Om en svensk försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en sådan överenskommelse som avses i 8 kap. 4 § första stycket eller en försäkringsförmedlare från tredjeland har meddelats beslut om anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta om sanktionsavgift.

14 § För juridiska personer ska sanktionsavgiften uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för en försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en överenskommelse enligt 8 kap. 4 § första stycket eller en försäkringsförmedlare från tredjeland eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp som per den 23 februari 2016 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Avgiften tillfaller staten.

15 § Vid ingripande mot en försäkringsförmedlare som är en fysisk person och vid ingripande enligt 2, 3, 30 eller 31 § ska sanktionsavgiften som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 23 februari 2016 i kronor motsvarade 700 000 euro.

Vid överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen kan sanktionsavgiften, i stället för vad som anges i första stycket 2, bestämmas till högst ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

16 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 5 § första stycket och 6 § samt till den fysiska eller juridiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande

17 § Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 2 §, 3 §, 30 § tredje stycket och 31 § andra stycket prövas av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som har fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

18 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

19 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot försäkringsdistributören för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 § En sanktion enligt 2 §, 3 §, 30 § tredje stycket och 31 § andra stycket får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Förseningsavgift

21 § Om en svensk försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare från tredjeland inte i tid lämnar de upplysningar som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 12 §, får Finansinspektionen besluta att denne ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet och beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift

22 § Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

23 § Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 22 §.

24 § Om sanktionsavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 22 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

25 § En sanktionsavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Föreläggande mot försäkringsdistributörer som använder sig av obehöriga försäkringsförmedlare

26 § Om en försäkringsdistributör för försäkringsdistribution använder någon som inte är berättigad att bedriva försäkringsdistribution, ska Finansinspektionen förelägga försäkringsdistributören att upphöra med detta. Detsamma gäller om en försäkringsdistributör använder någon som inte är berättigad att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser.

Ingripande mot EES-försäkringsförmedlare

27 § Om en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 har åsidosatt sina skyldigheter enligt 4–7 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 19 §, 5 kap. 24 §, 6 kap. 16 § eller 7 kap. 2 §, får Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen får förelägga EES-försäkringsförmedlaren att göra rättelse.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna bestämmelse.

28 § Om en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 på annat sätt än som anges i 27 § har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller annan författning som reglerar förmedlarens verksamhet här i landet, får Finansinspektionen begära att den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland ska vidta åtgärder mot förmedlaren.

Finansinspektionen får också hänskjuta ärendet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring

av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG.

Första och andra styckena gäller även i de fall en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt annan författning som reglerar förmedlarens verksamhet här i landet.

29 § Finansinspektionen får utöver vad som anges i 28 § förelägga EES-försäkringsförmedlaren att göra rättelse om

1. den behöriga myndigheten i förmedlarens hemland, efter en begäran enligt 28 § första stycket, inte ingriper eller om ingripandet visar sig vara otillräckligt,

2. förmedlaren har gjort sig skyldig till överträdelse av en bestämmelse som enligt föreskrifter med stöd av 36 § ska anses ha särskild betydelse för konsumentskyddet eller något annat skyddat allmänintresse och ett omedelbart ingripande krävs, eller

3. förmedlarens verksamhet allvarligt skadar konsumentskyddet i allmänhet och förmedlarens hemland kan antas vara ett annat land inom EES i syfte att kringgå regler som gäller för att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i EES-försäkringsförmedlarens hemland, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om åtgärder som har vidtagits med stöd av första stycket. Den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland ska därutöver informeras innan åtgärder vidtas med stöd av första stycket 1 eller 3.

Ingripande vid internationell överenskommelse om överföring av tillsynsansvar

30 § Om Finansinspektionen enligt en överenskommelse med en behörig myndighet i ett annat land inom EES har tagit över ansvaret för tillsynen över en EES-försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Sverige, får inspektionen ingripa mot förmedlaren om denne i sin verksamhet här i landet inte uppfyller kraven i 2 kap. 7 eller 8 § eller har gjort sig skyldig till en överträdelse av någon av bestämmelserna i 4–7 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 19 §, 5 kap. 24 §, 6 kap. 16 § eller 7 kap. 2 §.

Finansinspektionen får då utfärda ett föreläggande att göra rättelse, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet eller, om det är tillräckligt, meddela en varning.

Om verksamheten i Sverige bedrivs genom en filial, ska Finansinspektionen ingripa mot filialens verkställande direktör med tillämpning av 2 och 4 §§.

Ingripande mot försäkringsförmedlare från tredjeland

31 § Om en försäkringsförmedlare från tredjeland bedriver försäkringsdistribution i Sverige, ska 1 och 7 §§ tillämpas på verksamheten här i landet.

Finansinspektionen ska ingripa mot filialens verkställande direktör med tillämpning av 2 och 4 §§.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i hemlandet om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

32 § Om någon bedriver försäkringsdistribution i Sverige utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om en försäkringsdistributör distribuerar försäkringar av ett slag som denne inte är berättigad att distribuera.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som bedriver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Förbud mot att bedriva sidoverksamhet

33 § Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen förbjuda en försäkringsförmedlare att bedriva sidoverksamhet.

Ingripande mot ägare

34 § Om en svensk försäkringsförmedlare har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn över förmedlaren, får Finansinspektionen förelägga innehavare av sådana aktier eller andelar i försäkringsförmedlaren som medför att förbindelserna är nära, att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att hinder för tillsynen inte längre föreligger.

Vite

35 § Finansinspektionen får förena ett beslut om föreläggande enligt denna lag med vite.

Bemyndigande

36 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka författningar som enligt 29 § första stycket 2 ska anses ha särskild betydelse för konsumentskyddet eller något annat skyddat allmänintresse.

10 kap. Överklagande

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 § Finansinspektionens beslut enligt 9 kap. 17 § och beslut enligt 9 kap. 32 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Överklagande av Bolagsverkets beslut

2 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan eller att vägra en registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.
 2. Bestämmelsen i 7 kap. 1 § ska dock vid distribution av tjänstepensionsförsäkring tillämpas för tid från och med den 1 oktober 2019.
 3. Genom lagen upphävs lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för
 - a) överträdelser som görs före den 1 oktober 2018,
 - b) överklagande av beslut som har meddelats före den 1 oktober 2018, och
 - c) handläggning av överklaganden av beslut som har meddelats före den 1 oktober 2018.
 5. Denna lag tillämpas inte på
 - a) avtal om försäkringsförmedling som har ingåtts före den 1 oktober 2018 och som avser försäkringsavtal som har ingåtts före det datumet, och
 - b) försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 oktober 2018.Om en försäkringsdistributör godtar en förlängning av ett sådant avtal som avses i b) eller vidtar en försäkringsdistributionsåtgärd som är hänförlig till avtalet efter den 1 oktober 2018, tillämpas dock denna lag.
 6. Denna lag tillämpas första gången i förhållande till ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är en medlemsstat i Europeiska unionen från den tidpunkt då försäkringsdistributionsdirektivet införlivas i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).
 7. Ett tillstånd att utöva försäkringsförmedling enligt den upphävda lagen gäller som ett tillstånd att bedriva försäkringsdistribution som försäkringsförmedlare enligt denna lag. En registrering som försäkringsförmedlare enligt den upphävda lagen gäller som en registrering enligt denna lag.
 8. En försäkringsförmedlare som den 1 oktober 2018 har tillstånd att utöva sidoverksamhet enligt 5 kap. 1 § den upphävda lagen får utöva sådan sidoverksamhet, med undantag för verksamhet som avser investeringsrådgivning om premiepension, till och med den 1 januari 2019 eller,

om en ansökan om tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden har getts in till Finansinspektionen före den tidpunkten, till dess ansökan prövats slutligt.

9. En anknuten försäkringsförmedlare enligt 1 kap. 10 § 1 a den upphävda lagen som den 1 oktober 2018 distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § denna lag får bedriva verksamheten utan tillstånd till och med den 1 juli 2019 eller, om ansökan om tillstånd att bedriva försäkringsdistribution som anknuten försäkringsförmedlare har getts in till Finansinspektionen före den tidpunkten, till dess ansökan prövats slutligt.

För övriga sådana anknutna försäkringsförmedlare som avses i 1 kap. 10 § 1 a den upphävda lagen gäller en registrering som anknuten försäkringsförmedlare som en registrering som anknuten försäkringsförmedlare enligt denna lag.

10. En registrering som anknuten försäkringsförmedlare enligt 1 kap. 10 § 1 b den upphävda lagen gäller som en registrering som anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare enligt denna lag.

11. En underrättelse från en utländsk försäkringsförmedlare från ett annat land inom EES enligt 3 kap. 1 § den upphävda lagen om att bedriva verksamhet i Sverige gäller som en underrättelse enligt 3 kap. 1 § denna lag.

12. En försäkringsförmedlare som den 1 oktober 2018 har tillstånd eller registrering att utöva försäkringsförmedling enligt den upphävda lagen ska senast den 23 februari 2019 uppfylla kompetenskraven i 2 kap. 7 § första stycket 3 och 4 och 8 § första stycket 3 och 4 denna lag samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 12 § 4 och 7 denna lag.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

1. för kreditinstitut 4 kap. 1, 2 och 4–6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,

4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivarers och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,

5. för börser och clearingorganisationer 12 kap. 9 § och 19 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden,

6. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–7, 10 och 11 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

7. för utgivare av elektroniska pengar 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

8. för företag som driver inlåningsverksamhet 2 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

9. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,

9. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2018:000) om försäkringsdistribution,

10. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster,

11. för utländska AIF-förvaltare 5 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

12. för företag som driver verksamhet med konsumentkrediter 2 och 8 §§ lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter, och

13. för företag som driver verksamhet med bostadskrediter 2 kap. 7 § och 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

¹ Senaste lydelse 2016:1026.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska ansöka om registrering hos Finansinspektionen. Ansökan behöver inte göras av

1. företag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 6, 8, 9, 11 och 12 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. fysiska eller juridiska personer som *driver försäkringsförmedling* enligt lagen (2005:405) om *försäkringsförmedling*.

2. fysiska eller juridiska personer som *bedriver försäkringsdistribution* enligt lagen (2018:000) om *försäkringsdistribution*.

Finansinspektionen ska registrera personer som kommit in med ansökan, om

1. det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen, och

2. kravet på ägare och ledning i 3 § första stycket är uppfyllt.

Den som har blivit införd i registret ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 7, 9 eller 11 § att upphöra med verksamheten har fått laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt verksamhet som omfattas av lagen eller om det på något annat sätt framgår att registreringsplikt inte längre gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

¹ Lagen omtryckt 2004:319.

Senaste lydelse av lagens rubrik 2017:639.

² Senaste lydelse 2017:639.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1998:620) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

En enskild har rätt att på begäran skriftligen få ta del av samtliga uppgifter ur registret om sig själv. Sådana uppgifter ska på begäran lämnas ut utan avgift en gång per kalenderår.

En enskild som behöver ett registerutdrag om sig själv har rätt att få ett begränsat utdrag ur registret

1. för att kunna ta till vara sin rätt i ett främmande land eller få tillstånd att resa in, bosätta sig eller arbeta där,

2. enligt bestämmelser i skollagen (2010:800),

3. enligt bestämmelser i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, 3. enligt bestämmelser i lagen (2018:000) om försäkringsdistribution,

4. enligt bestämmelser i lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn,

5. enligt bestämmelser i lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder, eller

6. enligt bestämmelser i lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn.

Regeringen, eller i fråga om andra stycket punkterna 1–3 den myndighet regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vilka uppgifter ett sådant utdrag ska innehålla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter ett sådant utdrag som avses i andra stycket 1–3 ska innehålla.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka uppgifter ett sådant utdrag som avses i andra stycket 4–6 ska innehålla.

En begäran om uppgifter ur registret ska vara skriftlig och undertecknad av den sökande.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:987.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter

Härigenom föreskrivs att 3 a § lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §¹

Bestämmelserna i 4 och 5 §§ gäller inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av

1. fondbolag och förvaltningsbolag enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

2. försäkringsförmedlare enligt
5 kap. 1 § första stycket lagen
(2005:405) om försäkringsförmedling,

3. värdepappersinstitut och
utländska värdepappersföretag
enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

4. AIF-förvaltare enligt lagen
(2013:561) om förvaltare av
alternativa investeringsfonder.

2. värdepappersinstitut och
utländska värdepappersföretag
enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

3. AIF-förvaltare enligt lagen
(2013:561) om förvaltare av
alternativa investeringsfonder.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för försäkringsförmedlare som enligt punkt 8 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2018:000) om försäkringsdistribution får fortsätta att utöva sådan verksamhet som avses i den punkten efter den 1 oktober 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:689.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 b §, 2 kap. 3 och 5 §§, 3 kap. 6 § och 25 kap. 2 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 b §²

För den som är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 5 § gäller endast 15 a kap.

För den som är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 5 § första stycket 4, 10, 11 eller 15 och är deltagare i handeln på en reglerad marknad eller på en MTF-plattform gäller 8 kap. 23–31 och 34 §§, 15 a kap. och 23 kap. 2, 3 och 5 §§.

För den som är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 5 § första stycket 4, 10, 11 eller 14 och är deltagare i handeln på en reglerad marknad eller på en MTF-plattform gäller 8 kap. 23–31 och 34 §§, 15 a kap. och 23 kap. 2, 3 och 5 §§.

2 kap.

3 §³

Ett värdepappersbolag får efter tillstånd av Finansinspektionen driva annan verksamhet än att tillhandahålla de sidotjänster som anges i 2 §.

Ett värdepappersbolag får efter tillstånd av Finansinspektionen driva valutahandel.

Tillstånd enligt första stycket behövs inte för att *utöva försäkringsförmedling* under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2005:405) om *försäkringsförmedling*.

Tillstånd enligt första stycket behövs inte för att *bedriva försäkringsdistribution* under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2018:000) om *försäkringsdistribution*.

I 10 kap. finns bestämmelser om tillhandahållande av vissa data-rapporterings tjänster.

5 §⁴

Tillstånd enligt 1 § behövs inte för

1. Sveriges riksbank, Riksgäldskontoret och Kammarkollegiet,
2. anknutna ombud för de verksamheter som anges i 1 kap. 4 b §,
3. börs som driver verksamhet med stöd av sitt tillstånd,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EU och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034.

² Senaste lydelse 2017:679.

³ Senaste lydelse 2017:679.

⁴ Senaste lydelse 2017:679.

4. försäkringsföretag med tillstånd enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),

5. företag inom en koncern som tillhandahåller investeringstjänster uteslutande till andra företag i koncernen,

6. fysiska och juridiska personer som tillhandahåller investerings-tjänster, om tjänsten tillhandahålls tillfälligt i samband med annan yrkes-mässig verksamhet som regleras av

a) bestämmelser i lag eller annan författning, eller

b) etiska regler som avser yrkesverksamheten i fråga och som inte utesluter att tjänsten tillhandahålls,

7. fysiska och juridiska personer som för egen räkning handlar med andra finansiella instrument än råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat hänförliga till utsläppsrätter och som inte tillhandahåller andra investeringstjänster eller utför annan investeringsverksamhet med andra finansiella instrument än råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat hänförliga till utsläppsrätter, såvida de inte

a) är marknadsgaranter,

b) är deltagare på en reglerad marknad eller en MTF-plattform eller har direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats, med undantag av icke-finansiella enheter som på en handelsplats genomför transaktioner som på ett objektivt mätbart sätt minskar risker som står i direkt samband med affärsverksamheten eller likviditetsförvaltningen hos dem eller de koncerner de ingår i,

c) tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, eller

d) handlar för egen räkning vid utförandet av kundorder,

8. företag som tillhandahåller investeringstjänster som uteslutande består i förvaltning av ett program som syftar till delägarskap för de anställda i företaget,

9. företag som tillhandahåller både

a) investeringstjänster som uteslutande består i förvaltning av program som syftar till delägarskap för de anställda i företaget, och

b) andra investeringstjänster än sådana som anges i a) uteslutande till andra företag i koncernen,

10. fondbolag, förvaltningsbolag och fondföretag som får driva verksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt AIF-förvaltare som får driva verksamhet enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i andra fall än efter registrering enligt 2 kap. den lagen,

11. företag som handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat hänförliga till utsläppsrätter för egen räkning utan att utföra kundorder, eller tillhandahåller investeringstjänster i fråga om sådana instrument till kunderna i sin huvudsakliga verksamhet, om

a) detta utgör en kompletterande verksamhet eller, om företaget ingår i en koncern, detta utgör en kompletterande verksamhet sett till koncernen i dess helhet,

b) den huvudsakliga verksamheten inte utgörs av tillhandahållande av investeringstjänster eller sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller verksamhet som marknadsgarant för råvaruderivat,

c) företaget inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, och

d) företaget årligen anmäler till Finansinspektionen att undantaget utnyttjas samt på inspektionens begäran rapporterar på vilken grund företaget anser att verksamheten endast är en kompletterande verksamhet,

12. fysiska och juridiska personer som tillhandahåller investeringsrådgivning inom ramen för annan yrkesmässig verksamhet än sådan som omfattas av bestämmelserna i denna lag, om det inte lämnas någon specifik ersättning för rådgivningen,

13. fysiska och juridiska personer som utför investeringsverksamhet, dock inte drift av en andrahandsmarknad, eller tillhandahåller investeringstjänster rörande råvaruderivat för att fullgöra uppgifter

– enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, i den ursprungliga lydelsen,

– enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, i den ursprungliga lydelsen,

– enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 eller enligt sådana nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits enligt förordningen, eller

– enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 eller enligt sådana nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits enligt förordningen, om

a) personen är en sådan systemansvarig för överföringssystemet som avses i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG, i den ursprungliga lydelsen, eller artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG, i den ursprungliga lydelsen,

b) personen tillhandahåller tjänster till en systemansvarig som avses i a och fullgör uppgifterna för den systemansvariges räkning, eller

c) personen är operatör eller förvaltare av energibalanseringssystem, rörledningsnät eller system för balansering av tillgången och efterfrågan på energi,

14. verksamhet enligt 1 § 1 och 5 som drivs av den som är registrerad för förmedling av alla slag av försäkringar eller bara livförsäkringar enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, om

a) verksamheten bara är en sidoverksamhet till försäkringsförmedlingen och bara avser mottagande och vidarebefordran av order avseende andelar i värdepappersfonder eller sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen om värdepappersfonder eller andelar i specialfonder eller sådana utländska fonder som

avses i 4 kap. 2 eller 3 § eller 5 kap. 6 § första stycket 1 eller andra stycket eller 11 § första stycket 1 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt investeringsrådgivning avseende sådana andelar,

b) kunders order vidarebefordras bara direkt till fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag, samt AIF-förvaltare som avses i a, och

c) försäkringsförmedlaren i denna verksamhet inte tar emot kunders medel eller andelar i fonder eller fondföretag,

15. företag som är verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 a § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter som handlar med utsläppsrätter för egen räkning, om

a) företaget inte tillhandahåller andra investeringstjänster eller ägnar sig åt annan investeringsverksamhet, och

b) företaget inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, och

16. värdepapperscentraler med tillstånd enligt artikel 16 i förordningen om värdepapperscentraler för att tillhandahålla de tjänster som uttryckligen anges i avsnitten A och B i bilagan till den förordningen.

Tillstånd krävs inte heller för sådan förvaltning av finansiella instrument som är reglerad i någon annan lag.

14. företag som är verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 a § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter som handlar med utsläppsrätter för egen räkning, om

a) företaget inte tillhandahåller andra investeringstjänster eller ägnar sig åt annan investeringsverksamhet, och

b) företaget inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, och

15. värdepapperscentraler med tillstånd enligt artikel 16 i förordningen om värdepapperscentraler för att tillhandahålla de tjänster som uttryckligen anges i avsnitten A och B i bilagan till den förordningen.

3 kap.

6 §

Ett värdepappersbolag *skall* när verksamheten påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar

1. minst 5 000 000 euro om bolagets verksamhet *skall* innefatta mottagande av medel på konto enligt 2 kap. 2 § första stycket 8,

2. minst 730 000 euro om bolaget *skall* driva verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 3, 6 och 8,

Ett värdepappersbolag *ska* när verksamheten påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar

1. minst 5 000 000 euro om bolagets verksamhet *ska* innefatta mottagande av medel på konto enligt 2 kap. 2 § första stycket 8,

2. minst 730 000 euro om bolaget *ska* driva verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 3, 6 och 8,

3. minst 125 000 euro om inte högre belopp krävs enligt 1 eller 2, och
 4. minst 50 000 euro om bolaget *skall* driva enbart verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 eller 5 och inte kommer att inneha kunders medel eller värdepapper.
4. minst 50 000 euro om bolaget *ska* driva enbart verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 eller 5 och inte kommer att inneha kunders medel eller värdepapper.

Ett värdepappersbolag som avses i första stycket 4 får som ett alternativ till startkapital ha

1. en ansvarsförsäkring med ett försäkringsbelopp om motsvarande minst 1 000 000 euro per skadeståndskrav och minst 1 500 000 euro per år för samtliga skadeståndskrav,

2. en garanti eller liknande utfästelse som ger ett motsvarande skydd, eller

3. en kombination av startkapital och försäkring eller garanti eller liknande utfästelse som ger ett motsvarande skydd.

Om värdepappersbolaget är registrerat som försäkringsförmedlare enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om *försäkringsförmedling*, gäller dock i stället för första stycket 4 att bolaget *skall* ha ett startkapital som motsvarar minst 25 000 euro eller ha en ansvarsförsäkring eller en garanti eller liknande utfästelse som täcker den skadeståndsskyldighet som kan uppkomma till följd av verksamheten. Antingen *skall* försäkringsbeloppet uppgå till motsvarande minst 500 000 euro per skadeståndskrav och minst 750 000 euro per år för samtliga skadeståndskrav eller *skall* bolaget ha en kombination av startkapital och försäkring eller garanti eller liknande utfästelse som ger ett motsvarande skydd.

Om värdepappersbolaget är registrerat som försäkringsförmedlare enligt 2 kap. 3 § lagen (2018:000) om *försäkringsdistribution*, gäller dock i stället för första stycket 4 att bolaget *ska* ha ett startkapital som motsvarar minst 25 000 euro eller ha en ansvarsförsäkring eller en garanti eller liknande utfästelse som täcker den skadeståndsskyldighet som kan uppkomma till följd av verksamheten. Antingen *ska* försäkringsbeloppet uppgå till motsvarande minst 500 000 euro per skadeståndskrav och minst 750 000 euro per år för samtliga skadeståndskrav eller *ska* bolaget ha en kombination av startkapital och försäkring eller garanti eller liknande utfästelse som ger ett motsvarande skydd.

25 kap.

2 a §⁵

Utöver det som anges i 1 b § ska i försvårande riktning beaktas om företaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och

Utöver det som anges i 2 § ska *det* i försvårande riktning beaktas om företaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och

⁵ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2017:679.

den tid som har förflutit mellan de olika överträdelserna. den tid som har förflutit mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska I förmildrande riktning ska *det* beaktas om beaktas om

1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. företaget snabbt upphört med överträdelserna eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelserna ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

2. Äldre bestämmelser i 2 kap. 5 § första stycket 14 gäller fortfarande för försäkringsförmedlare som enligt punkt 8 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2018:000) om försäkringsdistribution får fortsätta att utöva sådan verksamhet som avses i den punkten efter den 1 oktober 2018.

7 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 1 § marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:225 Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

– socialförsäkringsbalken,	– socialförsäkringsbalken,
– tobakslagen (1993:581),	– tobakslagen (1993:581),
– lotterilagen (1994:1000),	– lotterilagen (1994:1000),
– sjölagen (1994:1009),	– sjölagen (1994:1009),
– lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,	– lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
– lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,	– lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,
– lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,	– lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
– lagen (1999:158) om investerarskydd,	– lagen (1999:158) om investerarskydd,
– lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster,	– lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster,
– lagen (2004:46) om värdepappersfonder,	– lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
– lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,	– lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
– prisinformationslagen (2004:347),	– prisinformationslagen (2004:347),
– lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,	– lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
– försäkringsavtalslagen (2005:104),	– försäkringsavtalslagen (2005:104),
– <i>lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,</i>	

- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- lagen (2010:751) om betaltjänster,
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
- lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring,
- lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
- lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
- lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
- lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, *och*
- paketreselagen (2018:000).

- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- lagen (2010:751) om betaltjänster,
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
- lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring,
- lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
- lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
- lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
- lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare,
- paketreselagen (2018:000), *och*
- *lagen (2018:000) om försäkringsdistribution.*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

8 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 4 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

4 b §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för värdepapperscentralers och utsedda kreditinstituts verksamhet respektive för verksamhet i värdepappersinstitut, börser och leverantörer av datarapporteringsjänster, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, *lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter* eller lagen (2018:000) om försäkringsdistribution för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga, om

1. *anmälan eller utsagan avser en överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för*

a) *värdepapperscentralers och utsedda kreditinstituts verksamhet,*

b) *verksamhet i värdepappersinstitut, börser och leverantörer av datarapporteringsjänster,*

c) *den som utvecklar, ger råd om eller säljer en Priip-produkt, eller*

d) *försäkringsdistributörers verksamhet, och*

¹ Senaste lydelse 2017:697.

2. uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndigheten utövar tillsyn över enligt den lagen, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretessen enligt andra och tredje styckena gäller inte beslut om sanktioner eller sanktionsförelägganden.

Sekretessen enligt andra stycket gäller inte beslut om sanktioner eller sanktionsförelägganden.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna

Härigenom föreskrivs att 3 och 4 §§ lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

I databasen får sådana uppgifter behandlas som har samlats in med stöd av

1. 6 kap. 9 § första och andra styckena lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,

2. 9 kap. 3 § första stycket lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,

3. 10 kap. 2 § första stycket lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

4. 13 kap. 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

5. 7 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, och

5. 8 kap. 5 § första stycket lagen (2018:000) om försäkringsdistribution,

6. 5 kap. 10 och 11 §§ lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

7. 23 kap. 2 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

8. 8 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. 17 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),

10. 5 kap. 2 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

11. 13 kap. 6 § första stycket lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

12. 6 kap. 1 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, och

12. 6 kap. 1 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

13. 6 kap. 2 § lagen (2017:230) om Pensionsmyndighetens försäkringsverksamhet i premiepensions-systemet, och

13. artiklarna 99–101, 394, 415, 416, 430 och 451 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

14. artiklarna 99–101, 394, 415, 416, 430 och 451 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

¹ Senaste lydelse 2016:65.

4 §²

Uppgifter som avses i 3 § 1–12 får behandlas i databasen endast om de har samlats in med stöd av föreskrifter om periodisk rapportering.

Uppgifter som avses i 3 § 1–13 får behandlas i databasen endast om de har samlats in med stöd av föreskrifter om periodisk rapportering.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter som har samlats in med stöd av 7 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

² Senaste lydelse 2017:1121.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:177

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av *andra än anknutna* försäkringsförmedlare,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:000) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av *sådana* försäkringsförmedlare som *har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen*,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),

14. verksamhet som anordnare av kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),

15. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den

del verksamheten avser anordnande av spel på varuspelsautomater enligt 25 § samma lag,

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

Lagförslag framlagda i proposition 2017/18:220

7 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 1 § marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:77 Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- *lotterilagen* (1994:100),
- sjölagen (1994:1009),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
- lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om luft-

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- sjölagen (1994:1009),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
- lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om luft-

transporter,
 – radio- och tv-lagen (2010:696),
 – lagen (2010:751) om betaltjänster,
 – alkohollagen (2010:1622),
 – konsumentkreditlagen (2010:1846),
 – lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
 – lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 – lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring,
 – lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
 – lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
 – lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
 – lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
 – lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel, *och*
 – lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

transporter,
 – radio- och tv-lagen (2010:696),
 – lagen (2010:751) om betaltjänster,
 – alkohollagen (2010:1622),
 – konsumentkreditlagen (2010:1846),
 – lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
 – lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 – lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring,
 – lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
 – lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
 – lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
 – lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
 – lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
 – lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, *och*
 – *spellagen* (2018:000).

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2019.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 och 4 §§, 3 kap. 5, 6, 22 och 25 §§, 4 kap. 9 § och 7 kap. 1 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:77 Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,
10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,
12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,
13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),
14. verksamhet som anordnare av kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
14. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:000),
15. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den del verksamheten avser anordnande av spel på varuspels-

automater enligt 25 § samma lag,

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Nuvarande lydelse

15. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

16. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

17. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

18. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 17,

19. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

20. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

21. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 20, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

22. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 17–21.

från tillämpning av lagen eller

Föreslagen lydelse

4 §

Tjänster som avses i 2 § första stycket 21 och 22 omfattar

Tjänster som avses i 2 § första stycket 20 och 21 omfattar

1. handlande i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fastigheter, och

2. hjälp vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid

- a) köp och försäljning av fastigheter eller företag,
- b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,
- c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,
- d) anskaffande av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag, och
- e) bildande, drift eller ledning av bolag, föreningar, stiftelser eller truster och liknande juridiska konstruktioner.

Tjänster som avses i 2 § första stycket 23 omfattar Tjänster som avses i 2 § första stycket 22 omfattar

1. bildande av juridiska personer, försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer,

2. fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig, som bolagsman i handels- eller kommanditibolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer,

3. tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en postadress och därmed sammanhängande tjänster till en fysisk person, en juridisk person eller en trust eller en liknande juridisk konstruktion,

4. förvaltning av en trust eller en liknande juridisk konstruktion, och

5. funktion som nominell aktieägare för någon annans räkning eller åtgärder som syftar till att någon annan ska ha en sådan funktion, med undantag för uppdrag åt en juridisk person som är noterad på en reglerad marknad.

3 kap.

5 §

En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 14 och 15 ska, utöver vad som följer av 4 § första stycket, vidta åtgärder för kundkännedom En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 14 ska, utöver vad som följer av 4 § första stycket, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid enstaka transaktioner som avser utbetalning av vinster eller betalning av insatser som uppgår till ett belopp motsvarande 2 000 euro eller mer, och

2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 2 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

6 §

En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16 ska, i stället för vad som följer av 4 §, vidta åtgärder för kundkännedom En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 15 ska, i stället för vad som följer av 4 §, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid etableringen av en affärsförbindelse, om det när förbindelsen ingås är sannolikt eller under förbindelsens gång står klart att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter inom ramen för affärsförbindelsen uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

2. vid enstaka transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till ett belopp motsvarande 5 000 euro eller mer, och

3. vid transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter understiger ett belopp motsvarande 5 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner i kontanter som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

22 §

Med utomstående enligt 21 § avses

1. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade inom EES, och

2. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade utanför EES, om de

a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs.

1. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade inom EES, och

2. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade utanför EES, om de

25 §

En verksamhetsutövare som tillhandahåller konto som kunden innehar i syfte att förvalta medel som tillhör andra än kunden behöver inte identifiera och kontrollera identiteten på den för vars räkning kunden förvaltar medlen, om kunden

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist utanför EES, och

a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist utanför EES, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs, eller

3. till följd av föreskrift i lag eller annan författning är skyldig att hålla medel som förvaltas för någon annans räkning avskilda från egna tillgångar och medel.

Första stycket får tillämpas endast om den risk som kan förknippas med kunden enligt 2 kap. 3 § bedöms som låg och om verksamhetsutövaren utan dröjsmål på begäran kan få del av uppgift om identiteten hos den för vars räkning kunden förvaltar medlen och den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

4 kap.

9 §

Den fysiska personen, den juridiska personen, dess styrelseledamöter eller anställda får inte för kunden eller för någon utomstående obehörigen röja att en bedömning enligt 2 § utförs, har utförts eller kommer att utföras eller att uppgifter har lämnats enligt 3 eller 6 §.

Som obehörigt röjande avses inte att

1. uppgifter lämnas till en tillsynsmyndighet eller en brottsbekämpande myndighet,

2. uppgifter lämnas mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 med hemvist i EES och som ingår i samma koncern eller mellan sådana verksamhetsutövare och deras filialer och dotterföretag belägna i ett land utanför EES, förutsatt att filialerna och dotterföretagen utanför EES tillämpar gemensamma rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där filialen finns eller dotterföretaget har hemvist,

3. uppgifter lämnas mellan advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, revisorer, tillhandahållare av bokföringstjänster, skatterådgivare och fastighetsmäklare som omfattas av direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen, eller likvärdiga bestämmelser i ett land utanför EES och som är anställda eller på annat sätt verksamma inom samma juridiska person eller olika juridiska personer med gemensamt ägande, gemensam ledning eller gemensam efterlevnadskontroll,

4. uppgifter som rör samma kund och samma transaktion och som omfattar fler än en verksamhetsutövare lämnas mellan sådana juridiska och fysiska personer som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och 18–22, förutsatt att de tillhör samma verksamhets- eller yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter som följer av denna lag, och

4. uppgifter som rör samma kund och samma transaktion och som omfattar fler än en verksamhetsutövare lämnas mellan sådana juridiska och fysiska personer som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och 17–21, förutsatt att de tillhör samma verksamhets- eller yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter som följer av denna lag, och

5. en kund får kännedom om att åtgärder enligt första stycket vidtas eller kan komma att vidtas, när ett röjande inte kan undvikas till följd av verksamhetsutövarens skyldighet att avstå från en transaktion, att avstå

från att inleda en affärsförbindelse eller att avsluta en affärsförbindelse enligt 3 kap. 1–3 §§.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten enligt första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

7 kap.

1 §

Detta kapitel tillämpas i fråga om tillsyn över och ingripanden mot verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16, 19, 20, 22 och 23.

Detta kapitel tillämpas i fråga om tillsyn över och ingripanden mot verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 15, 18, 19, 21 och 22.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka myndigheter som utövar tillsyn enligt detta kapitel.

Bestämmelser om tillsyn över och ingripanden mot annan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket finns i de lagar som reglerar dessa verksamhetsutövare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 1§ marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:216

Utskottets förslag

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

– socialförsäkringsbalken,	– socialförsäkringsbalken,
– tobakslagen (1993:581),	– tobakslagen (1993:581),
– lotterilagen (1994:1000),	
– sjölagen (1994:1009),	– sjölagen (1994:1009),
– lagen (1995:1571) om in-	– lagen (1995:1571) om in-
sättningsgaranti,	sättningsgaranti,
– lagen (1996:1006) om valuta-	– lagen (1996:1006) om valuta-
växling och annan finansiell	växling och annan finansiell
verksamhet,	verksamhet,
– lagen (1996:1118) om marknads-	– lagen (1996:1118) om marknads-
föring av kristallglas,	föring av kristallglas,
– lagen (1999:158) om investerar-	– lagen (1999:158) om investerar-
skydd,	skydd,
– lagen (2002:562) om elektronisk	– lagen (2002:562) om elektronisk
handel och andra informations-	handel och andra informations-
samhällets tjänster,	samhällets tjänster,
– lagen (2004:46) om värde-	– lagen (2004:46) om värde-
pappersfonder,	pappersfonder,
– lagen (2004:299) om inlånings-	– lagen (2004:299) om inlånings-
verksamhet,	verksamhet,
– prisinformationslagen	– prisinformationslagen
(2004:347),	(2004:347),
– lagen (2005:59) om distansavtal	– lagen (2005:59) om distansavtal
och avtal utanför affärslokaler,	och avtal utanför affärslokaler,
– försäkringsavtalslagen	– försäkringsavtalslagen
(2005:104),	(2005:104),

- lagen (2006:484) om franchise-givares informationsskyldighet,
 - lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 - lagen (2010:510) om lufttransporter,
 - radio- och tv-lagen (2010:696),
 - lagen (2010:751) om betaltjänster,
 - alkohollagen (2010:1622),
 - konsumentkreditlagen (2010:1846),
 - lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
 - lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 - lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölkersättning och tillskottsnäring,
 - lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
 - lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
 - lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
 - lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
 - lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
 - lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare,
 - paketreselagen (2018:000), *och*
 - lagen (2018:000) om försäkringsdistribution.
- lagen (2006:484) om franchise-givares informationsskyldighet,
 - lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 - lagen (2010:510) om lufttransporter,
 - radio- och tv-lagen (2010:696),
 - lagen (2010:751) om betaltjänster,
 - alkohollagen (2010:1622),
 - konsumentkreditlagen (2010:1846),
 - lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
 - lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 - lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölkersättning och tillskottsnäring,
 - lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
 - lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
 - lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
 - lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
 - lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
 - lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare,
 - paketreselagen (2018:000),
 - lagen (2018:000) om försäkringsdistribution, *och*

– *spellagen (2018:000).*

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2019.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:216

Utskottets förslag

1 kap.

2 §

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:000) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),

14. verksamhet som anordnare av kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),

14. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:000),

15. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den del verksamheten avser anordnande av spel på varuspelsautomater enligt 25 § samma lag,

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22.

15. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

16. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

17. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

18. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 17,

19. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

20. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

21. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 20, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

22. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 17–21.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.